

DOHODA o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach

Členovia sa dohodli takto:

ČASŤ I VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Definícia subvencie

1.1 Na účely tejto dohody sa bude subvencia pokladať za existujúcu, ak

- a) 1) sa vyskytuje finančný príspevok vlády alebo akejkoľvek verejnej právnej inštitúcie na území člena (ďalej len „vláda“), t. j. v prípadoch, keď
- i) činnosť vlády zahŕňa priame prevody zdrojov (napr. dary, pôžičky a účasti na základnom kapitály), potenciálne priame prevody peňažných prostriedkov alebo záväzkov (napr. záruky na pôžičky),
 - ii) vládne príjmy, ktoré sa odpúšťajú alebo sa nevyberajú, hoci sú inak splatné (napr. fiškálne podnety, ako sú daňové zápočty),¹⁾
 - iii) vláda dodáva tovar alebo iné služby, ako je všeobecná infraštruktúra, alebo nakupuje tovar,
 - iv) vláda vykonáva platby do finančného mechanizmu alebo poveruje, či usmerňuje súkromnú inštitúciu na vykonávanie jedného typu alebo viacerých typov funkcií uvedených v i) až iii), ktoré by inak boli zverené vláde a ktorých vykonávanie sa v žiadnom zmysle nelíši od praxe obvykle vykonávanou vládou,

alebo

- a) 2) sa vyskytuje ľubovoľná forma príjmovej alebo cenovej podpory v zmysle článku XVI GATT 1994,

a

- b) je tak poskytnutá výhoda.

1.2 Subvencia definovaná v odseku 1 podlieha ustanoveniam časti II alebo ustanoveniam časti III, alebo V len vtedy, ak je takáto subvencia špecifická v súlade s ustanoveniami článku 2.

Článok 2

Špecifickosť

2.1 Pri určení, či je subvencia tak, ako bola definovaná v článku 1 ods. 1, špecifická pre podnik alebo pre výrobné odvetvie, alebo pre skupinu podnikov alebo výrobných odvetví (ďalej len „určité podniky“) v rámci právomoci orgánu poskytujúceho subvenciu, sa uplatnia tieto princípy:

- a) V prípadoch, keď orgán poskytujúci subvenciu alebo právne predpisy, na ktorých základe tento orgán pôsobí, výslovne obmedzí prístup k subvencii len pre určité podniky, bude takáto subvencia špecifická.
- b) V prípadoch, keď orgán poskytujúci subvenciu alebo právne predpisy, na ktorých základe tento orgán pôsobí, stanoví objektívne kritériá alebo podmienky²⁾ pre uplatniteľnosť rozsahu subvencie a jej čiastky, nebude špecifickosť platiť, ak automatická uplatniteľnosť a také kritériá a podmienky sa budú prísne dodržiavať. Kritériá alebo podmienky musia byť jasne vyjadrené v zákone, vo všeobecne záväznom právnom predpise alebo v inom oficiálnom dokumente tak, aby sa dali overiť.
- c) Ak napriek zrejmej nešpecifickosti vyplývajúcej z uplatnenia princípov obsiahnutých v písmenách a) a b) sú dôvody domnievať sa, že subvencia môže byť v skutočnosti špecifická, môžu sa vziať do úvahy iné faktory. Také faktory sú: využívanie subvenčného programu obmedzeným počtom určitých podnikov, prevládajúce využívanie určitými podnikmi, poskytovanie neproporcionálne veľkého rozsahu subvencií určitým podnikom a spôsob, akým podľa svojho uváženia postupoval poskytujúci subvencie pri rozhodovaní o udelení subvencie.³⁾ Pri uplatňovaní tohto odseku sa zohľadní rozsah diverzifikácie ekonomických aktivít v rámci pôsobnosti orgánu poskytujúceho subvenciu, ako aj dĺžka časového obdobia, počas ktorého subvenčný program pôsobil.

2.2 Subvencia obmedzená na určité podniky umiestnené v určenom geografickom regióne v rámci pôsobnosti orgánu poskytujúceho subvenciu je špecifická. Rozumie sa tým, že stanovenie alebo zmena všeobecne uplatňovaných daňových sadzieb na všetkých vládných úrovniach, ktoré majú na to oprávnenie, sa nebude považovať za špecifickú subvenciu na účely tejto dohody.

¹) V súlade s ustanoveniami článku XVI GATT 1994 (poznámka k článku XVI) a ustanoveniami príloh I až III k tejto dohode oslobodenie vyvážených výrobkov od colných či daňových poplatkov uložených na obdobné výrobky pre domácu spotrebu alebo úľava od takých colných či daňových poplatkov v sume nepresahujúcej nahromadenú splatnú sumu sa nepokladá za subvenciu.

²) Objektívne kritériá alebo podmienky, ako sa tu používajú, predstavujú kritériá alebo podmienky, ktoré sú neutrálne, ktoré nezvýhodňujú určité podniky pred inými podnikmi a ktoré sú svojou podstatou ekonomické a horizontálne pri uplatňovaní, ako je počet zamestnancov alebo veľkosť podniku.

³) V tomto zmysle sa budú posudzovať predovšetkým informácie o frekvencii, s akou sa žiadosti o poskytnutie subvencie odmietnu alebo schvália, a dôvody na také rozhodnutia.

2.3 Každá subvencia podľa ustanovení článku 3 sa bude považovať za špecifickú.

2.4 Každé určenie špecifickosti na základe ustanovení tohto článku sa musí jasne zdôvodniť spoľahlivými dôkazmi.

ČASŤ II ZAKÁZANÉ SUBVENCIE

Článok 3

Zákaz

3.1 S výnimkou tých, ktorých sa týkajú ustanovenia Dohody o poľnohospodárstve, sú v zmysle článku 1 zakázané tieto subvencie:

- a) subvencie závislé právne alebo fakticky,⁴⁾ či už samotné, alebo ako jedna z niekoľkých ďalších podmienok, od výsledkov vývozu vrátane tých, ktoré sú uvedené v prílohe I,⁵⁾
- b) subvencie závislé, či už samotné, alebo ako jedna z niekoľkých ďalších podmienok, od prednostného použitia domáceho tovaru pred dovážaným tovarom.

3.2 Člen nesmie poskytovať ani udržiavať subvencie uvedené v odseku 1.

Článok 4

Nápravné opatrenia

4.1 Kedykoľvek má člen dôvod domnievať sa, že iný člen poskytuje alebo udržiava zakázanú subvenciu, tento člen môže požiadať o konzultácie s takýmto iným členom.

4.2 Žiadosť o konzultácie podľa odseku 1 musí obsahovať vyhlásenie o dôkazoch, ktoré sú k dispozícii a týkajú sa existencie a povahy príslušnej subvencie.

4.3 V nadväznosti na žiadosť o konzultácie podľa odseku 1 je člen, o ktorom sa predpokladá, že poskytuje alebo udržiava subvenciu, povinný na takéto konzultácie čo najskôr pristúpiť. Cieľom konzultácií je objasniť skutočnosť danej situácie a dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenie.

4.4 Ak sa do 30 dní⁶⁾ od podania žiadosti o konzultácie nedosiahlo vzájomne prijateľné riešenie, môže ľubovoľný člen zúčastňujúci sa takýchto konzultácií predložiť záležitosť Orgánu na urovnávanie sporov (ďalej len „DSB“) na okamžité ustanovenie poroty, kým sa DSB jednomyselne nerozhodne porotu ustanoviť.

4.5 Po svojom ustanovení môže porota požiadať o pomoc Stálu skupinu expertov⁷⁾ (ďalej len „PGE“) pri posúdení, či príslušné opatrenie je zakázanou subvenciou. Ak sa taká žiadosť predloží, PGE okamžite preskúma dôkazy z hľadiska existencie a povahy príslušného opatrenia a poskytne členovi uplatňujúcemu alebo udržiavajúcemu takéto opatrenie príležitosť preukázať, že príslušné opatrenie nie je zakázanou subvenciou. PGE správu o svojich záveroch predloží v časovom limite stanovenom porotou. Závery PGE k otázke, či príslušné opatrenie je, alebo nie je zakázanou subvenciou, musí porota prijať bez zmeny.

4.6 Porota predloží svoju záverečnú správu sporným stranám. Správa sa rozošle všetkým členom do 90 dní od dátumu, keď bola porota zriadená a boli jej dané podmienky na pôsobnosť.

4.7 Ak sa dokáže, že príslušné opatrenie je zakázaná subvencia, porota odporučí, aby ju člen, ktorý poskytuje subvenciu, bezodkladne zrušil. Porota preto vo svojom odporúčaní určí lehotu, počas ktorej sa musí opatrenie zrušiť.

4.8 Do 30 dní od rozoslania správy skupiny expertov všetkým členom DSB prijme správu, kým jedna zo strán zúčastnená v spore oficiálne neoznámí DSB svoje rozhodnutie odvolať sa, alebo DSB jednomyselne rozhodne správu neprijatť.

4.9 V prípade odvolania proti správe poroty vydá Odvolací orgán svoje rozhodnutie do 30 dní odo dňa, keď sporná strana oficiálne oznámila úmysel odvolať sa. Ak Odvolací orgán usúdi, že nemôže vydať svoju správu do 30 dní, bude písomne informovať DSB o dôvodoch odkladu spolu s odhadom lehoty, v rámci ktorej svoju správu predloží. V žiadnom prípade však toto konanie nesmie prekročiť 60 dní. Odvolaciu správu musí schváliť DSB a bezpodmienečne ju musia prijať sporné strany, ak DSB jednomyselne nerozhodne do 20 dní od jej zaslania členom,⁸⁾ že odvolaciu správu neprijme.

4) Táto podmienka je splnená, keď fakty ukazujú, že poskytnutie subvencie bez toho, že by bola spojená s uskutočnením vývozu, v skutočnosti právne súvisí so skutočným alebo s očakávaným vývozom, alebo s výnosmi z vývozu. Samotný fakt, že sa subvencia poskytuje vyvážajúcim podnikom, nie je z tohto jediného dôvodu považovaná za vývoznú subvenciu v zmysle tohto ustanovenia.

5) Opatrenia uvedené v prílohe I ako opatrenia, ktoré netvoria vývozné subvencie, nie sú zakázané podľa tohto ani podľa iného ustanovenia tejto dohody.

6) Časové obdobia uvedené v tomto článku sa môžu na základe vzájomnej dohody predĺžiť.

7) Podľa článku 24.
* Dispute Settlement Body.

* * Permanent Group of Experts.

8) Ak zasadanie DSB nie je plánované počas tohto obdobia, zvolá sa na tento účel.

4.10 V prípade, že sa odporúčanie DSB nesplní v lehote stanovenej porotou, ktorá začína plynúť od dátumu schválenia správy poroty alebo správy Odvolacieho orgánu, DSB umožní sťažujúcemu sa členovi právo vykonať primerané⁹⁾ protiopatrenia, ak sa DSB jednomyselne nerozhodol žiadosť zamietnuť.

4.11 V prípade, že sporná strana požiada o rozhodcovské konanie podľa článku 22 ods. 6 Dohovoru o urovnávaní sporov, rozhodca určí, či protiopatrenia sú primerané.¹⁰⁾

4.12 Na účely sporov vedených podľa tohto článku, s výnimkou lehôt výslovne stanovených v tomto článku, sa lehoty uplatňované podľa Dohovoru o urovnávaní sporov pre vedenie takýchto sporov skrátia o polovicu.

ČASŤ III NAPADNUTEĽNÉ SUBVENCIE

Článok 5

Nepriaznivé účinky

Žiaden člen použitím akejkoľvek subvencie uvedenej v článku 1 ods. 1 a 2 by nemal spôsobiť nepriaznivé účinky záujmom iných členov, t. j.

- a) ujmu domácemu výrobnému odvetviu iného člena,¹¹⁾
- b) zrušenie alebo zníženie výhod získaných priamo alebo nepriamo iným členom podľa GATT 1994, predovšetkým výhod z koncesíí viazaných podľa článku II GATT 1994,¹²⁾
- c) vážnu ujmu na záujmoch iného člena.¹³⁾

Tento článok sa nevzťahuje na subvencie udržiavané na poľnohospodárske výrobky podľa ustanovení článku 13 Dohody o poľnohospodárstve.

Článok 6

Vážna ujma

6.1 Vážna ujma podľa článku 5 písm. c) bude existovať v prípade, ak

- a) celkové subvencovanie výrobku ad valorem¹⁴⁾ presiahne 5 percent,¹⁵⁾
- b) subvencie pokrývajú prevádzkové straty, ktoré vznikli vo výrobnom odvetví,
- c) subvencie pokrývajú prevádzkové straty, ktoré vznikli vo výrobnom podniku, okrem jednorazových opatrení, ktoré nie sú trvalé a nemôžu sa pre tento podnik opakovať a ktoré sa prijímajú iba na poskytnutie času na vypracovanie dlhodobých riešení a na zabránenie akútnych sociálnych problémov,
- d) ide o priame odpustenie dlhu, t. j. o odpustenie vládneho úveru a darov na pokrytie splácania dlhu.¹⁶⁾

6.2 Napriek ustanoveniam odseku 1 nebude sa za vážnu ujmu pokladať, ak subvencujúci člen preukáže, že príslušná subvencia nespôsobila účinky uvedené v odseku 3.

6.3 Vážna ujma v zmysle článku 5 písm. c) môže vzniknúť vždy, keď nastane jeden prípad alebo niekoľko z týchto prípadov:

- a) účinkom subvencie je zabránenie alebo sťaženie dovozu obdobného výrobku iného člena na trh subvencujúceho člena,
- b) účinkom subvencie je zabránenie alebo sťaženie vývozu obdobného výrobku iného člena z trhu tretej krajiny,
- c) účinkom subvencie je podstatné podhodnotenie ceny subvencovaných výrobkov v porovnaní s cenou obdobného výrobku iného člena na rovnakom trhu alebo podstatné stlačenie cien, cenový pokles alebo strata predajov na rovnakom trhu,
- d) účinkom subvencie je zvýšenie podielu subvencujúceho člena na svetovom trhu s príslušným základným výrobkom alebo tovarom¹⁷⁾ v porovnaní s priemerným podielom počas uplynulých 3 rokov, pričom má toto zvýšenie povahu trvalého trendu počas obdobia poskytovania subvencie.

⁹⁾ Tento výraz nie je mienený tak, že dovoľuje neprimerané protiopatrenia s ohľadom na skutočnosť, že subvencie, na ktoré sa vzťahujú tieto ustanovenia, sú zakázané.

¹⁰⁾ Tento výraz nie je mienený tak, že dovoľuje neprimerané protiopatrenia s ohľadom na skutočnosť, že subvencie, na ktoré sa vzťahujú tieto ustanovenia, sú zakázané.

¹¹⁾ Výraz „ujma domácemu výrobnému odvetviu“ sa tu používa v rovnakom zmysle ako v časti V.

¹²⁾ Výraz „zrušenie alebo zníženie“ sa v tejto dohode používa v rovnakom zmysle ako v príslušných ustanoveniach GATT 1994 a existencia takého zrušenia alebo zníženia bude stanovená v súlade so spôsobom uplatňovania týchto ustanovení.

¹³⁾ Výraz „vážna ujma na záujmoch iného člena“ sa v tejto dohode používa v rovnakom zmysle ako v článku XVI ods. 1 GATT 1994 a zahŕňa hrozbu vážnej ujmy.

¹⁴⁾ Celkové subvencovanie ad valorem sa vypočíta podľa ustanovení prílohy IV.

¹⁵⁾ Vzhľadom na to, že civilné letectvo bude predmetom zvláštnych mnohostranných pravidiel, úroveň stanovená v tomto pododseku sa nevzťahuje na civilné letectvo.

¹⁶⁾ Členovia uznávajú, že pokiaľ sa financovanie civilného leteckého programu založené na licenčných poplatkoch plne neuhrádza pre pokles úrovne uskutočnených predajov pod úroveň predpokladaných predajov, nevzniká tým sama osebe vážna ujma na účely tohto odseku.

¹⁷⁾ Pokiaľ neplatia iné mnohostranne dohodnuté špecifické pravidlá obchodu s príslušným výrobkom alebo tovarom.

6.4 Na účely odseku 3 b) zabránenie alebo sťaženie vývozu zahŕňa akýkoľvek prípad, keď sa s výnimkou odseku 7 preukázalo, že nastala zmena pomerných podielov na trhu v neprospech nesubvencovaného obdobného výrobku (počas primerane reprezentatívneho časového úseku dostatočného na preukázanie jasných trendov vo vývoji na trhu príslušného výrobku, ktorým za obvyklých podmienok bude čas trvania aspoň jeden rok). „Zmena relatívnych podielov na trhu“ zahŕňa ktorúkoľvek z týchto situácií: a) zvýši sa podiel subvencovaného výrobku na trhu, b) podiel subvencovaného výrobku na trhu zostáva nezmenený za podmienok, pri ktorých by sa bez subvencie znížil, c) podiel subvencovaného výrobku na trhu klesne, ale pomalším tempom, ako by tomu bolo bez poskytnutia subvencie.

6.5 Na účely odseku 3 c) podhodnotenie ceny zahŕňa akýkoľvek prípad, v ktorom sa toto podhodnotenie ceny preukázalo prostredníctvom porovnania cien subvencovaného výrobku s cenami nesubvencovaného obdobného výrobku dodávaného na rovnaký trh. Porovnanie sa vykoná na rovnakej obchodnej úrovni a v porovnateľnom čase, pri náležitom zohľadnení akéhokoľvek ďalšieho faktora ovplyvňujúceho porovnateľnosť cien. Ak však také priame porovnanie nie je možné, existencia podhodnotenia ceny sa môže preukázať na základe jednotkových hodnôt vývozu.

6.6 Každý člen, u ktorého na trhu nastala údajne vážna ujma s výnimkou ustanovení prílohy V ods. 3, poskytne stranám v spore vzniknutom podľa článku 7 a porote ustanovenej v súlade s článkom 7 ods. 4 všetky príslušné informácie, ktoré možno získať, pokiaľ ide o zmeny podielov na trhu sporných strán, ako aj o zodpovedajúce ceny príslušných výrobkov.

6.7 Zabránenie alebo sťaženie spôsobujúce vážnu ujmu podľa odseku 3 nevznikne, ak počas príslušného obdobia existuje ktorákoľvek z týchto okolností:¹⁸⁾

- a) zákaz alebo obmedzenie vývozu obdobného výrobku sťažujúceho si člena alebo dovozu od sťažujúceho si člena na príslušné trhy tretích krajín,
- b) rozhodnutie dovážajúcej vlády prevádzkujúcej obchodný monopol alebo štátny obchod s príslušným výrobkom nahradiť z neobchodných dôvodov dovoz sťažujúceho si člena dovozmi inej krajiny alebo krajín,
- c) prírodné katastrofy, štrajky, dopravné poruchy alebo iné prípady vyššej moci podstatne ovplyvňujúce výrobu, kvalitu, množstvo alebo ceny výrobku, ktorý má sťažujúci si člen na vývoz,
- d) existencia dohovorov obmedzujúcich vývoz sťažujúceho si člena,
- e) dobrovoľné zníženie množstva príslušného výrobku na vývoz od sťažujúceho si člena (vrátane, medziiným, situácie, keď firmy sťažujúceho si člena samy presunuli vývozy tohto výrobku na nové trhy),
- f) nedodržiavanie noriem alebo iných regulačných opatrení v dovážajúcej krajine.

6.8 Ak nenastali okolnosti uvedené v odseku 7, existencia vážneho poškodenia by sa mala určiť na základe informácií predložených alebo získaných od poroty vrátane informácií predložených podľa ustanovení prílohy V.

6.9 Tento článok sa nevzťahuje na udržiavané subvencie pre poľnohospodárske výrobky, ako to ustanovuje článok 13 Dohody o poľnohospodárstve.

Článok 7

Opravné opatrenia

7.1 Pokiaľ nie je v ustanovení článku 13 Dohody o poľnohospodárstve ustanovené inak, kedykoľvek má člen dôvod domnievať sa, že akákoľvek subvencia uvedená v článku 1, udeľovaná alebo udržiavaná iným členom vyvoláva poškodenie jeho domáceho výrobného odvetvia, zrušenie alebo oslabenie výhod, alebo vážnu ujmu, tento člen môže požiadať o konzultácie s týmto druhým členom.

7.2 Žiadosť o konzultácie podľa odseku 1 bude obsahovať dostupné dôkazy týkajúce sa a) existencie a povahy príslušnej subvencie a b) poškodenia spôsobeného domácemu výrobnému odvetviu alebo zrušenia, alebo oslabenia výhod alebo vážnej ujmy,¹⁹⁾ ak ide o záujmy člena požadujúceho konzultácie.

7.3 Na základe žiadosti o konzultácie podľa odseku 1 je člen, o ktorom sa druhý člen domnieva, že poskytuje alebo udržiava príslušné subvencie, povinný pristúpiť na také konzultácie čo najrýchlejšie. Cieľom konzultácií je objasniť fakty a dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenie.

7.4 Ak konzultácie nevedú k vzájomne prijateľnému riešeniu do 60²⁰⁾ dní, ktorýkoľvek člen, ktorý je stranou v týchto konzultáciách, môže predložiť záležitosť DSB na zriadenie poroty, ak DSB jednomyselne nerozhodne porotu nezriaďiť. Zloženie poroty a jej právomoc budú stanovené do 15 dní od jej zriadenia.

7.5 Porota záležitosť preskúma a predloží sporným stranám záverečnú správu. Správa sa musí rozposlať všetkým členom do 120 dní od dátumu, keď bolo rozhodnuté o zložení poroty a stanovení jej právomoci.

7.6 Do 30 dní od vydania správy poroty všetkým členom bude správa prijatá v DSB,²¹⁾ ak jedna zo sporných strán oficiálne neoznámí DSB svoje rozhodnutie odvolať sa alebo ak DSB jednomyselne nerozhodne, že správu neprijme.

7.7 V prípade odvolania sa proti správe poroty vydá Odvolací orgán svoje rozhodnutie do 60 dní odo dňa, keď sporná strana formálne oznámila svoj úmysel odvolať sa. Ak Odvolací orgán usúdi, že nemôže vydať svoju správu do 60 dní, bude písomne informovať DSB o dôvodoch odkladu spolu s odhadom lehoty, v rámci ktorej predloží svoju správu. V žiadnom

¹⁸⁾ Skutočnosť, že sa v tomto odseku uvádzajú určité okolnosti, im samým nedáva žiaden právny štatút ani z hľadiska GATT 1994, ani v zmysle tejto dohody. Tieto okolnosti nesmú byť oddelené, ojedinelé ani inak bezvýznamné.

¹⁹⁾ V prípade, že sa žiadosť vzťahuje na subvenciu považovanú za príčinu vážnej ujmy podľa článku 6 ods. 1, dostupný dôkaz o vážnej ujme sa môže obmedziť na dostupný dôkaz, či boli, alebo neboli splnené podmienky článku 6 ods. 1.

²⁰⁾ Akékoľvek časové obdobie uvedené v tomto článku možno predĺžiť po vzájomnej dohode.

²¹⁾ Ak zasadnutie DSB nie je v priebehu tohto obdobia plánované, zvolá sa na tento účel.

prípade však nesmie tento postup prekročiť 90 dní. Správu o odvolaní schváli DSB a bezpodmienečne ju prijímú sporné strany, pokiaľ DSB jednomysle nerozhodne do 20 dní od jej vydania členom,²⁾ že správu o odvolaní neprijíma.

7.8 Keď je správa poroty alebo správa Odvolacieho orgánu prijatá a je v nej ustanovené, že akákoľvek subvencia vyvolala nepriaznivé účinky na oblasť záujmov iného člena v zmysle článku 5 tejto dohody, člen poskytujúci alebo udržiavajúci takú subvenciu podnikne príslušné kroky vedúce k odstráneniu nepriaznivých účinkov, prípadne k zrušeniu subvencie.

7.9 V prípade, že člen nepodnikne príslušné kroky vedúce k odstráneniu nepriaznivých účinkov subvencie alebo k zrušeniu subvencie do 6 mesiacov odo dňa, keď DSB prijal správu poroty alebo správu Odvolacieho orgánu, a pokiaľ nedošlo k dohode o kompenzáciu, DSB poskytne sťažujúcemu sa členovi právo prijať protiopatrenia úmerné stupňu a povahe zistených nepriaznivých účinkov, ak DSB jednomysle nerozhodne o odmietnutí žiadosti.

7.10 V prípade, že sporná strana požiada o rozhodcovské konanie podľa článku 22 ods. 6 Dohovoru o urovnávaní sporov, rozhodca určí, či protiopatrenia sú úmerné stupňu a povahe zistených nepriaznivých účinkov.

ČASŤ IV NENAPADNUTEĽNÉ SUBVENCIE

Článok 8

Určenie nenapadnuteľných subvencií

8.1 Za nenapadnuteľné subvencie sa považujú tieto subvencie:²³⁾

- a) subvencie, ktoré nie sú špecifické v zmysle článku 2,
- b) subvencie, ktoré sú špecifické v zmysle článku 2, ale ktoré spĺňajú všetky podmienky ustanovené v odsekoch 2 a), 2 b) alebo 2 c).

8.2 Bez ohľadu na ustanovenia častí III a V sú nenapadnuteľné tieto subvencie:

- a) pomoc na výskumné činnosti vykonávané firmami alebo inštitúciami ďalšieho vzdelávania alebo výskumu na zmluvnom základe s organizáciami, ak:^{24), 25), 26)}
 - pomoc kryje²⁷⁾ najviac 75 % nákladov na priemyselný výskum²⁸⁾ alebo 50 % nákladov na predkonkurenčnú rozvojovú činnosť,^{29), 30)}
 - a za predpokladu, že taká pomoc je obmedzená výlučne na
 - i) osobné náklady (výskumní pracovníci, technici a ďalší pomocný personál zamestnaný výlučne vo výskumnej činnosti),
 - ii) náklady na prístroje, zariadenia, pozemky a budovy používané výlučne a trvale na výskumnú činnosť (okrem tých, ktoré sa poskytujú na obchodnom základe),
 - iii) náklady na konzultácie a im zodpovedajúce služby používané výlučne na výskumnú činnosť vrátane výskumu, technických poznatkov, patentov atď. zakúpených z vonkajších zdrojov,
 - iv) dodatočné režijné náklady, ktoré vznikli priamo v dôsledku výskumnej činnosti, v) ostatné bežné náklady (ako sú náklady na materiál, dodávky a podobne), ktoré vznikli priamo v dôsledku výskumnej činnosti,
- b) pomoc znevýhodneným regiónom na území člena, ak je súčasťou všeobecného rámca regionálneho rozvoja³¹⁾ a je nešpecifická (v zmysle článku 2) v regiónoch, ktoré majú na ňu právo, za predpokladu, že

²⁾ ²⁾ Ak zasadnutie DSB nie je v priebehu tohto obdobia plánované, zvolá sa na tento účel.

³⁾ Uznáva sa, že členovia poskytujú v širšej miere vládnú pomoc na rôzne účely, pričom skutočnosť, že taká pomoc sa nemusí považovať za nenapadnuteľnú podľa ustanovení tohto článku, sama neobmedzuje možnosti členov poskytovať takú pomoc.

⁴⁾ Keďže sa očakáva, že civilné letectvo bude predmetom špecifických mnohostranných pravidiel, ustanovenia tohto odseku sa na túto oblasť nevzťahujú.

⁵⁾ Najneskôr ako 18 mesiacov po nadobudnutí platnosti Dohody WHO Výbor pre subvencie a vyrovnávacie opatrenia uvedený v článku 24 (ďalej len „výbor“) preskúma pôsobenie ustanovení odseku 2 a) s cieľom vykonať všetky nevyhnutné zmeny na zlepšenie pôsobenia týchto ustanovení. Pri posudzovaní možných zmien výbor pozorne preskúma vymedzenie kategórií uvedených v tomto odseku s ohľadom na skúsenosti členov z výskumných programov a z práce iných príslušných medzinárodných inštitúcií.

⁶⁾ Ustanovenia tejto dohody sa nevzťahujú na činnosti základného výskumu, ktoré sa uskutočňujú nezávisle inštitúciami ďalšieho vzdelávania alebo výskumu. Výraz „základný výskum“ znamená rozširovanie všeobecných vedeckých a technických vedomostí, ktoré nie sú spojené s priemyselnými a obchodnými cieľmi.

⁷⁾ Prípustné úrovne nenapadnuteľnej pomoci uvedené v tomto odseku sú stanovené s odvolaním sa na celkové zodpovedajúce náklady vynaložené počas jednotlivého projektu.

⁸⁾ Výraz „priemyselný výskum“ znamená plánované skúmanie alebo kritické prešetrovanie smerujúce k objaveniu nových znalostí s cieľom využiť tieto vedomosti pri rozvíjaní nových výrobkov, procesov alebo služieb alebo pri vyvolaní podstatných zlepšení pri existujúcich výrobkoch, procesoch alebo službách.

⁹⁾ Výraz „predkonkurenčná rozvojová činnosť“ znamená prenesenie výsledku priemyselného výskumu do plánov, schém alebo do návrhov nových, upravených alebo zlepšených výrobkov, procesov alebo služieb určených na predaj alebo na použitie vrátane vytvorenia prvého prototypu, ktorý nie je vhodný na obchodné použitie. Ďalej môže zahŕňať koncepčnú formuláciu alebo vzor alternatívnych výrobkov, procesov alebo služieb a úvodné predvedenie alebo skúšobné projekty za predpokladu, že tieto projekty sa nemôžu upraviť alebo použiť na priemyselné uplatnenie alebo na obchodné využitie. Nezahŕňa rutinné alebo periodické úpravy existujúcich výrobkov, výrobných liniek, výrobných procesov, služieb a iných bežných operácií, hoci tieto úpravy môžu predstavovať zlepšenia.

¹⁰⁾ V prípade programov, ktoré pokrývajú priemyselný výskum a predkonkurenčnú rozvojovú činnosť, prípustná úroveň nenapadnuteľnej pomoci nepresiahne jednoduchý priemer prípustných úrovní nenapadnuteľnej pomoci podľa uvedených dvoch kategórií vypočítaných na základe všetkých započítateľných nákladov uvedených pod bodmi i) až v).

- i) každý znevýhodnený región musí byť jasne označený ako súvislá geografická oblasť, ktorá je hospodársky a administratívne vymedzená,
- ii) región sa považuje za znevýhodnený na základe neutrálnych a objektívnych kritérií³²⁾ ukazujúcich, že ťažkosti regiónu vznikajú z viac než dočasných okolností; tieto kritériá musia byť jasne vyjadrené v právnom predpise, nariadení alebo v inom oficiálnom dokumente tak, aby ich bolo možné overiť,
- iii) kritériá budú zahŕňať mieru hospodárskeho rozvoja, ktorá bude založená na najmenej jednom z týchto ukazovateľov:
 - buď na príjme na hlavu, alebo na príjme domácnosti na hlavu, alebo hrubom domácom produkte na hlavu, ktorý nesmie prekročiť 85 % priemeru na danom území,
 - miere nezamestnanosti, ktorá musí byť najmenej 110 % priemeru na danom území, meraných za trojročné obdobie; také meranie však môže byť súhrnné a môže obsahovať iné faktory,
- c) pomoc na podporu úpravy existujúcich zariadení³³⁾ podľa nových ekologických požiadaviek ustanovených zákonom alebo právnym predpisom, ktoré vyvolávajú väčšie ťažkosti a finančnú záťaž pre firmy, za predpokladu, že táto pomoc
 - i) je jednorazovým neopakovaným opatrením,
 - ii) je obmedzená na 20 % nákladov na úpravu,
 - iii) nepokryje náklady na výmenu a fungovanie podporovanej investície, ktoré musí v plnej miere hradiť firma,
 - iv) priamo a primerane súvisí s obmedzením nečistôt a znečisťovania, ktoré firma plánuje, a nepokryje hocijaké úspory výrobných nákladov, ktoré možno dosiahnuť,
 - v) je dostupná všetkým firmám, ktoré si môžu osvojiť nové zariadenia a/alebo výrobné procesy.

8.3 Subvenčný program, ktorého sa týkajú ustanovenia odseku 2, sa pred realizáciou oznámi výboru v súlade s ustanoveniami časti VII. Ktorékoľvek také oznámenie bude dostatočne presné, aby dávalo ostatným členom možnosť zhodnotiť, či program zodpovedá podmienkam a kritériám ustanoveným v príslušných ustanoveniach odseku 2. Členovia ďalej poskytnú výboru každoročne aktualizáciu týchto oznámení predovšetkým dodaním informácií o celkových výdavkoch na každý program a o každej úprave programu. Ostatní členovia majú právo požadovať informácie o jednotlivých prípadoch subvencovania v rámci oznámeného programu.³⁴⁾

8.4 Sekretariát na žiadosť člena preskúma oznámenie podané podľa odseku 3, a ak je to nutné, môže od subvencujúceho člena požadovať dodatočné informácie týkajúce sa príslušného oznámeného programu. Sekretariát predloží správu o svojich nálezoch výboru. Výbor potom na žiadosť bezodkladne preskúma nález Sekretariátu (alebo ak Sekretariát preskúmanie nevyžiadal, samotné oznámenie) s cieľom zistiť, či podmienky a kritériá ustanovené v odseku 2 sa splnili. Postup ustanovený v tomto odseku sa skončí najneskôr na prvom riadnom zasadnutí výboru nasledujúcom po oznámení subvenčného programu, ak uplynuli najmenej dva mesiace medzi týmto oznámením a riadnym rozhodnutím výboru. Postup pri preskúmaní uvedený v tomto odseku sa bude na žiadosť uplatňovať na zásadné úpravy programu oznámeného v ročných aktualizáciách uvedených v odseku 3.

8.5 Zistenie výboru uvedené v odseku 4 alebo skutočnosť, že výbor nedospel k spracovaniu takéhoto zistenia, alebo v jednotlivých prípadoch nedodržanie podmienok stanovených v oznámenom programe, sa na žiadosť člena predloží na záväzné rozhodcovské konanie. Rozhodcovský orgán predloží svoje závery členom do 120 dní odo dňa, keď mu bola vec postúpená. Ak nie je v tomto odseku ustanovené inak, bude sa na rozhodcovské konanie vedené podľa tohto odseku vzťahovať Dohovor o urovnávaní sporov.

Článok 9

Konzultácie a oprávnené opravné prostriedky

9.1 Ak sa má v priebehu uskutočňovania programu uvedeného v článku 8 ods. 2 niektorý člen dôvody domnievať, že tento program napriek tomu, že zodpovedá kritériám podľa článku 8 ods. 2, viedol k vážnym nepriaznivým účinkom na domáce výrobné odvetvie tohto člena, ako je spôsobenie škody, ktorú by bolo ťažko napraviť, môže tento člen požiadať o konzultácie s členom, ktorý poskytuje alebo udržuje subvenciu.

9.2 Ak bola podaná žiadosť o konzultácie podľa odseku 1, vstúpi člen poskytujúci alebo udržiavajúci príslušný subvenčný program do týchto konzultácií čo najskôr. Cieľom konzultácií bude objasnenie faktov o situácii a dosiahnutie vzájomne prijateľného riešenia.

9.3 Ak sa do 60 dní odo dňa žiadosti o konzultácie nedosiahne pri konzultáciách podľa odseku 2 vzájomne prijateľné riešenie, žiadajúci člen môže predložiť záležitosť výboru.

³ ¹⁾ „Všeobecný rámec regionálneho rozvoja“ znamená, že regionálne subvenčné programy sú súčasťou vnútorne spojenej a všeobecne uplatňovanej politiky regionálneho rozvoja a že subvencie na regionálny rozvoj sa neposkytujú na izolovaných geografických miestach nemajúcich žiaden ani prakticky žiaden vplyv na rozvoj regiónu.

³ ²⁾ „Neutrálne a objektívne kritériá“ znamenajú kritériá, ktoré nevýhodňujú určité regióny nad rámec toho, čo je primerané na odstránenie alebo na obmedzenie regionálnych nerovností v rámci politiky regionálneho rozvoja. V tomto zmysle regionálne subvenčné programy budú zahŕňať horné limity rozsahu pomoci, ktorá sa môže poskytovať na každý subvencovaný projekt. Horné limity sa musia diferencovať podľa rozdielnych úrovní rozvoja podporovaných regiónov a musia sa vyjadriť z hľadiska investičných nákladov alebo nákladov na tvorbu pracovných miest. V rámci takých horných limitov bude rozdelenie pomoci dostatočne široké a spravodlivé, aby sa zabránilo prevládajúcemu použitiu subvencie určitými podnikmi alebo poskytovaniu nepomerne veľkých čiastok subvencií určitým podnikom, ako je to ustanovené v článku 2.

³ ³⁾ Pojem „existujúce zariadenia“ znamená zariadenia, ktoré sú v prevádzke najmenej počas dvoch rokov v momente, keď sú vydané nové ekologické predpisy.

³ ⁴⁾ Uznáva sa, že nič v tomto ustanovení o oznamovaní nevyžaduje podávanie dôverných informácií vrátane dôverných obchodných informácií.

9.4 V prípade, že sa záležitosť predloží výboru, výbor okamžite preskúma uvedené fakty a dôkazy o účinkoch uvedených v odseku 1. Ak výbor zistí, že také účinky existujú, môže odporučiť subvencujúcemu členovi, aby pozmenil tento program tak, aby sa tieto účinky odstránili. Výbor predloží svoje závery do 120 dní odo dňa, keď mu bola záležitosť predložená podľa odseku 3. V prípade, že odporúčanie nie je splnené do 6 mesiacov, výbor splnomocní žiadajúceho člena prijať primerané protiopatrenia zodpovedajúce povahe a stupňu zistených účinkov.

ČASŤ V VYROVNÁVACIE OPATRENIA

Článok 10

Uplatňovanie článku VI GATT 1994³⁵⁾

Členovia podniknú všetky nevyhnutné kroky, aby zabezpečili, že uplatnenie vyrovnávacieho cla³⁶⁾ na ľubovoľný výrobok pochádzajúci z územia jedného člena a dovážaný na územie iného člena je v súlade s ustanoveniami článku VI GATT 1994 a s podmienkami tejto dohody. Vyrovnávacie clá sa môžu uplatniť len na základe začatých³⁷⁾ prešetrení a spravovať v súlade s ustanoveniami tejto dohody a Dohody o poľnohospodárstve.

Článok 11

Začatie a ďalší postup prešetrenia

11.1 Ak ustanovenia uvedené v článku 11 ods. 6 neustanovia inak, prešetrenie na zistenie existencie, stupňa a účinku každej údajnej subvencie sa začne na základe písomnej žiadosti predloženej domácim výrobným odvetvím alebo v jeho mene.

11.2 Žiadosť podľa odseku 1 bude zahŕňať dostatočný dôkaz o existencii a) subvencie, a ak to bude možné, jej sumu, b) ujmy v zmysle článku VI GATT 1994 podľa interpretácie tejto dohody a c) príčinnej súvislosti medzi subvencovanými dovozmi a údajnou ujmu. Jednoduché tvrdenie nepodložené príslušným dôkazom nemožno považovať za dostatočné na to, aby vyhovelo ustanoveniam tohto odseku. Žiadosť bude obsahovať tieto žiadateľovi dostupné informácie:

- i) totožnosť žiadateľa a uvedenie objemu a hodnoty domácej výroby obdobného výrobku predloženého žiadateľom. Ak sa písomná žiadosť podáva v mene domáceho výrobného odvetvia, žiadosť určí výrobné odvetvie, v ktorého mene sa žiadosť podáva, zoznam všetkých známych domácich výrobcov obdobného výrobku (alebo zväzu domácich výrobcov obdobného výrobku) a v možnom rozsahu uvedenie objemu a hodnoty domácej výroby obdobného výrobku pripadajúcich na týchto výrobcov,
- ii) úplný opis údajne subvencovaného výrobku, názov príslušnej krajiny alebo krajín pôvodu alebo vývozu, totožnosť každého známeho vývozcu alebo zahraničného výrobcu a zoznam známych osôb dovážajúcich príslušný výrobok,
- iii) dôkaz týkajúci sa existencie, sumy a povahy príslušnej subvencie,
- iv) dôkaz o tom, že údajnú ujmu domácemu výrobnému odvetviu spôsobili subvencované dovozy prostredníctvom účinkov subvencie. Tento dôkaz zahŕňa informácie o vývoji objemu údajne subvencovaných dovozov, o vplyve týchto dovozov na ceny obdobného výrobku na domácom trhu a z toho vyplývajúci vplyv týchto dovozov na domáce výrobné odvetvie preukázaný príslušnými činiteľmi a ukazovateľmi, ktoré sú uvedené v článku 15 ods. 2 a 4 vzťahujúcimi sa na stav domáceho výrobného odvetvia.

11.3 Úrady preskúmajú správnosť a úplnosť dôkazu uvedeného v žiadosti o určenie, či je dôkaz dostatočný na odôvodnenie prešetrenia.

11.4 Prešetrenie sa podľa odseku 1 nesmie začať, kým úrady na základe preskúmania, do akej miery existuje podpora alebo nesúhlas so žiadosťou podľa vyjadrenia³⁸⁾ domácich výrobcov obdobného výrobku, neurčia, že žiadosť bola predložená domácim výrobným odvetvím alebo v jeho mene.³⁹⁾ Žiadosť sa bude považovať za predloženú domácim výrobným odvetvím alebo v jeho mene, ak ju podporujú tí domáci výrobcovia, ktorých súhrnná výroba tvorí viac ako 50 % celkovej výroby

³⁵⁾ Ustanovenia častí II a III sa môžu použiť spolu s ustanoveniami časti V; ale s ohľadom na účinky príslušnej subvencie na domácom trhu dovážajúceho člena sa môže poskytnúť iba jedna forma opatrení (buď vyrovnávacie clo, ak sú splnené podmienky časti V, alebo protiopatrenia podľa článkov 4 alebo 7). Ustanovenia častí III a V sa nemôžu uplatniť, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa podľa ustanovení časti IV považujú za nenapadnuteľné. Ustanovenia uvedené v článku 8 ods. 1a) sa však môžu prešetriť v záujme určenia, či sú, alebo nie sú špecifické v zmysle článku 2. Ďalej v prípade subvencie uvedenej v článku 8 ods. 2, ktorá sa poskytuje podľa programu, ktorý nebol oznámiť v súlade s článkom 8 ods. 3, sa môžu ustanovenia častí III a V uplatniť, ale takáto subvencia sa bude považovať za nenapadnuteľnú, ak zodpovedá podmienkam ustanoveným v článku 8 ods. 2.

³⁶⁾ Pod výrazom „vyrovnávacie clo“ sa bude rozumieť zvláštne clo vymerané na účely vyrovnania subvencie poskytnutej priamo alebo nepriamo na spracovanie, výrobu alebo na vývoz ľubovoľného výrobku, ako je ustanovené v článku VI ods. 3 GATT 1994.

³⁷⁾ Výraz „začatý“ znamená procesný úkon, ktorým člen formálne začína prešetrenie podľa článku 11.

³⁸⁾ V prípade rozdrobených výrobných odvetví zahŕňajúcich mimoriadne veľký počet výrobcov môžu úrady stanoviť, do akej miery existuje podpora žiadosti pri použití štatisticky platných výberových techník.

obdobného výrobku tej časti domáceho výrobného odvetvia, ktorá vyjadruje svoju podporu alebo nesúhlas so žiadosťou. Prešetrenie sa však nezačne, ak domáci výrobcovia výslovne podporujúci žiadosť predstavujú menej ako 25 % z celkovej výroby obdobného výrobku vyrábaného domácim výrobným odvetvím.

11.5 Ak sa neprijalo rozhodnutie začať prešetrenie, úrady vylúčia akékoľvek zverejnenie žiadosti na začatie prešetrenia.

11.6 Ak za zvláštnych okolností príslušné úrady rozhodnú začať konanie bez toho, aby dostali písomnú žiadosť od domáceho výrobného odvetvia alebo v jeho mene, budú takto postupovať len vtedy, ak majú dostatočný dôkaz o existencii subvencie, ujmy a príčinnej súvislosti, ako to uvádza odsek 2 odôvodňujúci začatie prešetrenia.

11.7 Dôkaz o subvencii aj o ujme sa musí posudzovať súčasne a) pri rozhodnutí, či začať prešetrenie, a b) následne v priebehu prešetrenia, a to najneskôr prvý deň, keď sa môžu v súlade s ustanoveniami tejto dohody uplatniť dočasné opatrenia.

11.8 V prípadoch, keď sa výrobky nedovážajú priamo z krajiny pôvodu, ale sa vyvážajú dovážajúcemu členovi cez sprostredkujúcu krajinu, ustanovenia tejto dohody platia v plnom rozsahu a transakcia alebo transakcie na účely tejto dohody sa musia posudzovať tak, ako keby sa uskutočnili medzi krajinou pôvodu a krajinou dovozu.

11.9 Žiadosť podľa odseku 1 sa zamietne a prešetrenie sa okamžite skončí, len čo príslušné orgány majú uspokojivo doložené, že neexistuje dostatočný dôkaz o subvencovaní alebo o ujme, ktoré by ich oprávňovali konať v tejto veci. Okamžite bude skončené konanie v prípadoch, kde suma subvencie je de minimis alebo kde je objem subvencovaného dovozu, skutočného alebo možného, alebo rozsah ujmy zanedbateľný. Na účely tohto odseku sa suma subvencie bude považovať za de minimis, ak je subvencia nižšia ako 1 % ad valorem.

11.10 Prešetrenie nesmie prekážať procedúre colného odbavenia.

11.11 Prešetrenie bude okrem zvláštnych okolností skončené v priebehu jedného roka po jeho začatí a v žiadnom prípade nesmie trvať dlhšie ako 18 mesiacov.

Článok 12

Dôkaz

12.1 Zúčastnení členovia a všetky strany, ktoré sa zúčastňujú prešetrenia o vyrovnávacom cle, budú oboznámení s tým, aké informácie úrady požadujú, a poskytnú sa im rozsiahla možnosť predložiť písomne všetky dôkazy, ktoré považujú v príslušnom prešetrení za dôležité.

12.1.1 Vývozcom, zahraničným výrobcom alebo zúčastneným členom po prijatí dotazníka, ktorý sa používa v prešetrení o vyrovnávacom cle, sa povolí najmenej 30-dňová lehota na odpoveď.⁴⁰⁾ Akákoľvek žiadosť na predĺženie 30-dňovej lehoty by sa mala primerane posúdiť a podľa okolností prípadu by sa také predĺženie malo povoliť, kedykoľvek to len bude možné.

12.1.2 S výnimkou záväzkov o ochrane dôverných informácií bude písomný dôkaz predložený jedným zúčastneným členom alebo zúčastnenou stranou okamžite sprístupnený ostatným zúčastneným členom alebo stranám zúčastňujúcich sa na prešetrení.

12.1.3 Úrady ihneď po začatí prešetrenia poskytnú plný text písomnej žiadosti, ktorú dostali podľa článku 11 ods. 1, známym vývozcom⁴¹⁾ a úradom vyvážajúceho člena a na požiadanie ho dajú k dispozícii iným zúčastneným stranám. Primeraná pozornosť sa bude venovať ochrane dôverných informácií, ako je to uvedené v odseku 4.

12.2 Zúčastnení členovia a zúčastnené strany budú mať po zdôvodnení tiež právo predložiť informácie ústne. Keď sa také informácie poskytnú ústne, od zúčastnených členov a zúčastnených strán sa bude požadovať, aby ich predložili v písomnej podobe. Akékoľvek rozhodnutie prešetrujúcich úradov sa môže zakladať iba na takých informáciách a argumentoch, ktoré sú v spisoch tohto úradu a ktoré boli dostupné zúčastneným členom a zúčastneným stranám zúčastňujúcich sa na prešetrení s primeraným ohľadom na potrebu chrániť dôverné informácie.

12.3 Úrady poskytnú vždy, ak je to možné, včas všetkým zúčastneným členom a zúčastneným stranám príležitosť zoznámiť sa so všetkými informáciami významnými pre uplatnenie ich vecí, ktoré nie sú dôverné podľa odseku 4 a ktoré úrady používajú pri prešetrení o vyrovnávacom cle, ako aj na prípravu argumentácie na základe týchto informácií.

12.4 S každou informáciou, ktorá je svojou povahou dôverná (napríklad preto, že jej zverejnenie by poskytnulo významnú konkurenčnú výhodu pre konkurenta alebo jej zverejnenie by malo významné nepriaznivé účinky pre osobu poskytujúcu informáciu alebo pre osobu, od ktorej táto osoba informáciu získala) alebo ktorú na dôvernom základe poskytli strany zúčastňujúce sa prešetrenia, sa bude po preukázaní náležitého odôvodnenia úradmi ako s takou zaobchádzať. Taká informácia nebude zverejnená bez zvláštného povolenia strany, ktorá ju predložila.⁴²⁾

12.4.1 Úrady požiadajú zúčastnených členov alebo zúčastnené strany poskytujúce dôverné informácie, aby poskytli z nich zhrnutie, ktoré nemá dôvernú povahu. Toto zhrnutie bude dostatočne podrobné, aby umožnilo primerané

³ ⁹⁾ Členovia si uvedomujú, že na území niektorých členov zamestnanci domácich výrobcov obdobného výrobku alebo zástupcovia týchto zamestnancov môžu predložiť alebo podporiť žiadosť na začatie prešetrenia.

⁴ ⁰⁾ Všeobecne platí, že termín pre vývozcov sa počíta odo dňa prijatia dotazníka, ktorý sa na tieto účely bude považovať za prijatý jeden týždeň odo dňa, keď bol odoslaný druhej strane alebo odovzdaný príslušnému diplomatickému zástupcovi vyvážajúceho člena, alebo v prípade samostatného colného územia člena WTO oficiálnemu zástupcovi vyvážajúceho územia.

⁴ ¹⁾ Všeobecne platí, že tam, kde je počet príslušných vývozcov zvlášť vysoký, plný text žiadosti sa poskytne len úradom vyvážajúceho člena alebo príslušnému obchodnému zväzu, ktoré by potom mali poskytnúť kópie príslušným vývozcom.

⁴ ²⁾ Členovia si uvedomujú, že na území niektorých členov možno požadovať zverejnenie podľa úzko formulovaného ochranného režimu.

pochopenie podstaty informácie, ktorá je poskytnutá ako dôverná. Za výnimočných okolností môžu títo členovia alebo strany oznámiť, že taká informácia nie je vhodná na vypracovanie zhrnutia. Za týchto výnimočných okolností sa musí poskytnúť vyhlásenie o dôvodoch, prečo nie je možné zhrnutie vypracovať.

12.4.2 Ak však úrady zistia, že žiadosť o dôverné zaobchádzanie nie je oprávnená, a ak poskytovateľ informácií nie je ochotný ju zverejniť alebo dať súhlas na jej zverejnenie v zovšeobecnenej alebo v súhrnnej podobe, úrady nemusia túto informáciu vziať do úvahy, kým sa z vhodných zdrojov nepresvedčia, že informácia je správna.⁴³⁾

12.5 S výnimkou okolností uvedených v odseku 7 sa úrady v priebehu prešetrenia presvedčia o presnosti informácií poskytnutých zúčastnenými členmi alebo zúčastnenými stranami, na ktorých základe sa ich tvrdenia zakladajú.

12.6 Úrady vykonávajúce prešetrenia môžu, ak to bude nutné, uskutočniť prešetrenie na území ostatných členov, ak to dostatočne včas oznámili príslušnému členovi a ak tento člen proti tomu neprotestuje. Ďalej môžu úrady vykonávajúce prešetrenie uskutočniť prešetrenie v priestoroch firmy a môžu skúmať spisy firmy, ak a) s tým firma súhlasí a b) príslušný člen je o tom vyzrozmeneý a nemá námietky. Postupy ustanovené v prílohe VI sa vzťahujú na prešetrenie v priestoroch firmy. S výnimkou záväzkov o ochrane dôverných informácií úrady sprístupnia výsledky akéhokoľvek prešetrenia alebo ich podľa odseku 8 zverejnia firmám, ktorých sa týkajú, a môžu ich poskytnúť aj žiadateľom.

12.7 V prípadoch, keď hociktorý zúčastnený člen alebo zúčastnená strana odmietne prístup k nutnej informácii alebo ju inak neposkytne v rámci primeraného obdobia, alebo výrazne bráni prešetreniu, možno na základe dostupných faktov uskutočniť predbežné alebo konečné, kladné alebo záporné rozhodnutia.

12.8 Úrady budú pred vypracovaním konečného rozhodnutia informovať všetkých zúčastnených členov alebo zúčastnené strany o podstatných posudzovaných skutočnostiach, ktoré tvoria základ pre rozhodnutie, či uplatniť konečné opatrenia. Toto zverejnenie by sa malo uskutočniť v dostatočnom časovom predstihu, aby si strany mohli brániť vlastné záujmy.

12.9 Na účely tejto dohody bude výraz „zúčastnené strany“ zahŕňať

- i) vývozcu alebo zahraničného výrobcu, alebo dovozcu výrobku, ktorý je predmetom prešetrenia, alebo obchodný či podnikateľský zväz, v ktorom je väčšina členov výrobcami, vývozcami alebo dovozcami tohto výrobku,
- ii) výrobcu obdobného výrobku dovážajúceho člena alebo obchodný a podnikateľský zväz, ktorého väčšina členov vyrába obdobný výrobok na území dovážajúceho člena. Tento zoznam nebráni členom, aby umožnili iným ako uvedeným domácim a zahraničným stranám, aby ich považovali za zúčastnené strany.

12.10 Úrady poskytnú príležitosť priemyselným užívateľom výrobku, ktorý je predmetom prešetrenia, a reprezentatívnym spotrebným organizáciám v prípadoch, keď sa tento výrobok bežne predáva v maloobchodnej sieti, aby poskytli informácie vzťahujúce sa na prešetrenie, ak ide o subvencovanie, ujmu a príčinnú súvislosť.

12.11 Úrady zoberú náležite do úvahy ťažkosti, ktoré zaznamenali zúčastnené strany, predovšetkým malé podniky, pri predkladaní požadovaných informácií, a poskytnú im akúkoľvek dostupnú pomoc.

12.12 Uvedené postupy nie sú zamýšľané tak, aby bránili úradom člena v rýchlom postupe, ak ide o začatie prešetrenia, dosiahnutie predbežných alebo konečných, kladných alebo záporných rozhodnutí, alebo o uplatnenie dočasných alebo konečných opatrení v súlade s príslušnými ustanoveniami tejto dohody.

Článok 13

Konzultácie

13.1 Čo najskôr po prijatí žiadosti podľa článku 11 a v každom prípade pred začatím každého prešetrenia budú členovia, ktorých výrobky môžu byť predmetom tohto prešetrenia, pozvaní na konzultácie s cieľom objasniť situáciu, ak ide o záležitosti uvedené v článku 11 ods. 2, a dosiahnuť vzájomne dohodnuté riešenie.

13.2 Ďalej v priebehu prešetrenia bude členom, ktorých výrobky sú predmetom tohto prešetrenia, poskytnutá primeraná príležitosť pokračovať v konzultáciách, aby sa tak mohla objasniť skutočná situácia a dosiahnuť vzájomne dohodnuté riešenie.⁴⁴⁾

13.3 Bez toho, aby sa to dotklo povinnosti poskytnúť primeranú príležitosť na konzultácie, nemajú viesť tieto ustanovenia týkajúce sa konzultácií k tomu, aby bránili úradom člena prirýchlo postupovať, ak ide o začatie prešetrenia, dosiahnutie predbežných alebo konečných, kladných alebo záporných rozhodnutí, alebo o uplatnenie dočasných alebo konečných opatrení v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

13.4 Člen, ktorý má v úmysle začať ľubovoľné prešetrenie alebo ktorý vykonáva také prešetrenie, umožní na požiadanie člena alebo členov, ktorých výrobky sú predmetom tohto prešetrenia, prístup k nedôvernému dôkazu vrátane nedôverného zhrnutia dôverných údajov, ktoré sa použijú na začatie alebo na vykonávanie prešetrenia.

Článok 14

Výpočet výšky subvencie v podobe výhody pre príjemcu

Každá metóda použitá na účely časti V úradom vykonávajúcim prešetrenie na výpočet výhody pre príjemcu, poskytnutej podľa článku 1 ods. 1 bude ustanovená v národnej legislatíve alebo vo vykonávacích právnych predpisoch príslušného člena a

⁴³⁾ Členovia sa dohodli, že by sa žiadosti o dôverné zaobchádzanie nemali svojvoľne zamietajú. Členovia ďalej súhlasia, že úrady vykonávajúce prešetrenie môžu požadovať ustúpenie od dôverného zaobchádzania, iba ak ide o informácie nevyhnutné na riadenie.

⁴⁴⁾ Je zvlášť dôležité, aby v súlade s ustanoveniami tohto odseku nebolo žiadne kladné rozhodnutie, či už predbežné, alebo konečné, vydané bez poskytnutia primeranej príležitosti na konzultácie. Konzultácie môžu vytvoriť základ na prešetrenie podľa ustanovení častí II, III alebo X.

jej uplatnenie v každom konkrétnom prípade bude prehľadné a náležite vysvetlené. Každá taká metóda musí ďalej vyhovovať týmto zásadám:

- a) poskytnutie základného kapitálu vládou sa nebude považovať za poskytnutie výhody, ak investičné rozhodnutie nemožno považovať za nezlučiteľné s bežnou investičnou praxou (vrátane poskytnutia rizikového kapitálu) súkromných investorov na území tohto člena,
- b) vládna pôžička sa nebude považovať za poskytnutie výhody, ak neexistuje rozdiel medzi sumou, ktorú firma získavajúca pôžičku platí za vládnu pôžičku, a sumou, ktorú by firma platila za porovnateľnú obchodnú pôžičku, ktorú by mohla skutočne získať na trhu. V tomto prípade bude výhoda predstavovať rozdiel medzi týmito dvoma sumami,
- c) vládna záruka pôžičky sa nebude považovať za poskytnutie výhody, ak neexistuje rozdiel medzi sumou, ktorú firma získavajúca záruku platí za pôžičku garantovanú vládou, a sumou, ktorú by firma zaplatila za porovnateľnú obchodnú pôžičku bez vládnej garancie. V tomto prípade bude výhoda predstavovať rozdiel medzi týmito dvoma sumami upravenými o rozdiely v poplatkoch,
- d) dodávka tovaru alebo služieb alebo nákup tovaru vládou sa nebude považovať za poskytnutie výhody, ak sa dodávka neuskutoční za menej ako primeranú odmenu alebo ak sa nákup uskutoční za vyššiu ako primeranú odmenu. Primeranosť odmeny sa určí v pomere k prevládajúcim trhovým podmienkam pre príslušný tovar alebo pre službu v krajine dodávky alebo nákupu (vrátane ceny, kvality, dostupnosti, schopnosti umiestniť sa na trhu, dopravy a iných podmienok nákupu alebo predaja).

Článok 15

Zisťovanie ujmy⁴⁵⁾

15.1 Zisťovanie ujmy na účely článku VI GATT 1994 sa bude zakladať na skutočných dôkazoch a bude zahŕňať objektívne preskúmanie tak a) objemu subvencovaných dovozov a účinkov subvencovaných dovozov na ceny na domácom trhu s obdobnými výrobkami,⁴⁶⁾ ako b) nasledujúceho vplyvu týchto dovozov na domácich výrobcov týchto výrobkov.

15.2 Ak ide o objem subvencovaných dovozov, úrady vykonávajúce prešetrenie posúdia, či nastal významný nárast subvencovaných dovozov buď v absolútnych hodnotách, alebo v pomere k výrobe alebo k spotrebe dovážajúceho člena. Z hľadiska účinku subvencovaných dovozov na ceny úrady vykonávajúce prešetrenia posúdia, či subvencovanými dovozmi nastalo významné podhodnotenie cien v porovnaní s cenou obdobného výrobku dovážajúceho člena alebo či účinok týchto dovozov pôsobí inak významnou mierou, znižuje ceny alebo zabraňuje nárastu cien, ktorý by inak nastal vo významnej miere. Žiaden z týchto faktorov alebo niekoľko z nich nemôže byť bezpodmienečne rozhodujúci.

15.3 V prípadoch, keď sú súčasne predmetom prešetrení o vyrovnávanom cle dovozy výrobkov z viac ako z jednej krajiny, môžu úrady vykonávajúce prešetrenie úhrnne vyhodnotiť účinky týchto dovozov, iba ak zistia, že a) veľkosť subvencie stanovenej v pomere k dovozom z každej krajiny je vyššia ako úroveň de minimis, ako je to ustanovené v článku 11 ods. 9, a že objem dovozov z každej krajiny nie je zanedbateľný a b) súhrnné vyhodnotenie účinkov týchto dovozov je primerané z hľadiska podmienok konkurencie medzi dovážanými výrobkami a podmienkami konkurencie medzi dovážanými výrobkami a obdobným domácim výrobkom.

15.4 Preskúmanie účinku subvencovaných dovozov na domáce výrobné odvetvie bude zahŕňať vyhodnotenie všetkých príslušných ekonomických faktorov a ukazovateľov, ktoré majú vplyv na stav výrobného odvetvia vrátane skutočného a možného poklesu výroby, predajov, podielu na trhu, ziskov, produktivity, návratnosti investícií alebo využitia kapacity, faktorov ovplyvňujúcich domáce ceny, skutočných alebo možných záporných účinkov na tok peňazí, zásob, zamestnanosti, miezd, rastu, schopnosti zvýšiť kapitál alebo investície a v prípade poľnohospodárstva tiež, či sa zvýšili náklady vládnych podporných programov. Tento zoznam nie je vyčerpávajúci a ani jeden faktor, ani niekoľko z týchto faktorov nemôže byť rozhodujúci.

15.5 Musí sa dokázať, že subvencované dovozy spôsobujú prostredníctvom účinkov⁴⁷⁾ subvencií ujmu v zmysle tejto dohody. Dôkaz o príčinnej súvislosti medzi subvencovanými dovozmi a ujmou domácemu výrobnému odvetviu sa zakladá na preskúmaní všetkých príslušných dôkazov, ktoré úrady majú. Úrady takisto preskúmajú všetky známe faktory, iné, ako sú subvencované dovozy, ktoré súčasne poškodzujú domáce výrobné odvetvie, pričom ujmy spôsobené tými inými faktormi sa nesmú pripisovať subvencovaným dovozom. Faktory, ktoré môžu byť v tomto ohľade závažné, zahŕňajú okrem iného objem a ceny nesubvencovaných dovozov príslušného výrobku, zníženie dopytu alebo zmeny v štruktúre spotreby, obmedzujúce obchodné praktiky a konkurenciu medzi zahraničnými a domácimi výrobcami, rozvoj technológie a vývozných výkonnosti a produktivity domáceho výrobného odvetvia.

15.6 Účinok subvencovaných dovozov sa vyhodnotí vo vzťahu k domácej výrobe obdobného výrobku, ak dostupné údaje dovoľujú samostatnú identifikáciu tejto výroby na základe takých kritérií, ako je výrobný proces, predaje a zisky výrobcov. Ak taká samostatná identifikácia výroby nie je možná, účinky subvencovaných dovozov sa vyhodnotia preskúmaním výroby

⁴⁵⁾ Podľa tejto dohody výraz „ujma“, ak nie je stanovené inak, bude znamenať podstatnú ujmu domácemu výrobnému odvetviu, hrozbu podstatnej ujmy domácemu výrobnému odvetviu alebo značné oneskorenie pri zriadení výrobného odvetvia a bude sa vykladať v súlade s ustanoveniami tohto článku.

⁴⁶⁾ V celej tejto dohode sa výraz „obdobný výrobok“ bude chápať ako výrobok, ktorý je totožný, t. j. podobný vo všetkých ohľadoch s posudzovaným výrobkom, alebo pri absencii takeého výrobku iný výrobok, ktorý, hoci nie je rovnaký vo všetkých ohľadoch, má charakteristické črty zodpovedajúce posudzovanému výrobku.

⁴⁷⁾ Ako je ustanovené v odsekoch 2 a 4.

najbližšej skupiny alebo kategórie výrobkov, ktorá zahŕňa obdobný výrobok, na ktorý možno poskytnúť nevyhnutné informácie.

15.7 Zisťovanie hrozby podstatnej ujmy bude založené na faktoch a nie iba na tvrdeniach, dohadoch alebo na vzdialených možnostiach. Zmena okolností, ktorá by vytvorila situáciu, v ktorej by subvencia spôsobila ujmu, sa musí predvídať a musí byť bezprostredná. Pri určovaní, či ide o hrozbu podstatnej ujmy, by mali úrady posúdiť okrem iného tieto faktory:

- i) povahu príslušnej subvencie alebo subvencií a účinky na obchod, ktoré pravdepodobne z toho vyplývajú,
- ii) významnú mieru nárastu subvencovaných dovozov na domácom trhu, ktorá naznačuje pravdepodobnosť podstatne zvýšených dovozov,
- iii) dostatočnú voľne použiteľnú kapacitu alebo bezprostredné a podstatné zvýšenie kapacity vývozcu naznačujúce pravdepodobnosť podstatne zvýšených subvencovaných vývozov na trh dovážajúceho člana, pričom sa berie do úvahy schopnosť iných vývozných trhov absorbovať akékoľvek ďalšie vývozy,
- iv) dovozy uskutočnené v cenách, ktoré budú mať za následok významné zníženie domácich cien alebo zamedzenie významného vzostupu domácich cien a ktoré by pravdepodobne zvýšili dopyt po ďalších dovozoch,
- v) zásoby výrobku, ktorý je predmetom prešetrenia.

Ani jeden z týchto faktorov nemôže byť sám osebe rozhodujúci, ale súhrny posudzovaných faktorov musia viesť k záveru, že bezprostredne hrozia ďalšie subvencované vývozy a že ak sa neprijme ochranné opatrenie, dôjde k podstatnej ujme.

15.8 V prípadoch, keď hrozí, že subvencované dovozy spôsobia ujmu, bude sa uplatnenie vyrovnávacích opatrení posudzovať so zvláštnou starostlivosťou a takisto sa o ňom bude rozhodovať.

Článok 16

Definícia domáceho výrobného odvetvia

16.1 Na účely tejto dohody sa bude výraz „domáce výrobné odvetvie“ až na výnimku uvedenú v odseku 2 vykladať tak, že sa vzťahuje na domáccich výrobcov obdobného výrobku ako na celok alebo na tých z nich, ktorých spoločná výroba tvorí väčší podiel celkovej domácej výroby týchto výrobkov s výnimkou prípadov, keď sú výrobcovia v spojení⁴⁸⁾ s vývozcami alebo s dovozcami alebo sú sami dovozcovia údajne subvencovaného výrobku alebo obdobného výrobku z iných krajín; výraz „domáce výrobné odvetvie“ sa môže vykladať tak, že sa vzťahuje na zvyšok výrobcov.

16.2 Za výnimočných okolností môže byť územie člana v súvislosti s príslušnou výrobou rozdelené na dva konkurenčné trhy alebo na viac konkurenčných trhov a výrobcov v rámci každého trhu možno považovať za samostatné výrobné odvetvie, ak a) výrobcovia vo vnútri takého trhu predávajú celú alebo takmer celú svoju výrobu príslušného výrobku na tomto trhu a b) dopyt na tomto trhu nie je v podstatnej miere uspokojený výrobcami príslušného výrobku, ktorí majú sídlo na inom mieste tohto územia. Za týchto okolností možno zistiť ujmu aj tam, kde nie je väčšia časť celkového domáceho priemyselného odvetvia poškodená, za predpokladu, že sa subvencované dovozy sústreďujú na takýto izolovaný trh, a ďalej za predpokladu, že subvencované dovozy spôsobujú ujmu výrobcovi celej alebo takmer celej výroby v rámci tohto trhu.

16.3 Keď sa domáce výrobné odvetvie vykladalo tak, že sa vzťahuje na výrobcov v určitej oblasti, t. j. na trh, ako je vymedzený v odseku 2, vyrovnávacie clá sa vyrubia iba na príslušné výrobky určené na konečnú spotrebu v tejto oblasti. Ak ústavný zákon dovážajúceho člana nepovoľuje vyrubenie vyrovnávacích ciel na tomto základe, môže dovážajúci člen vyrubiť vyrovnávacie clá bez obmedzenia iba vtedy, ak a) vývozcovia mali možnosť prestať vyvážať za subvencované ceny do danej oblasti alebo mali predložiť záruky podľa článku 18, ale príslušné záruky im v tomto ohľade urýchlene neposkytli, a b) takéto clá nemožno vyrubiť len na výrobky určitých výrobcov, ktorí zásobujú danú oblasť.

16.4 V prípadoch, kde dve krajiny alebo viaceré krajiny dosiahli podľa ustanovení článku XXIV ods. 8 a) GATT 1994 takú úroveň integrácie, že majú povahu jednotného spoločného trhu, výrobné odvetvie v celej integrovanej oblasti sa bude považovať za domáce výrobné odvetvie uvedené v odsekoch 1 a 2.

16.5 Na tento článok sa vzťahujú ustanovenia článku 15 ods. 6.

Článok 17

Dočasné opatrenia

17.1 Dočasné opatrenia sa môžu uplatňovať iba vtedy, ak

- a) sa prešetrenie začalo v súlade s ustanoveniami článku 11, v tomto zmysle bolo vydané verejné oznámenie a zúčastneným členom a zúčastneným stranám sa príslušným spôsobom umožnilo predložiť informácie a pripomienky,
- b) sa uskutočnilo predbežné kladné zisťovanie, že existuje subvencia a ujma domácemu výrobnému odvetviu spôsobená subvencovanými dovozmi,
- c) príslušné úrady považujú takéto opatrenia za nevyhnutné na zabránenie ujmy, ktorá by mohla byť spôsobená počas prešetrovania.

17.2 Dočasné opatrenia môžu mať formu dočasných vyrovnávacích ciel zaručených hotovostnými vkladmi alebo obligáciami rovnajúcimi sa výške predbežne vypočítanej sume subvencovania.

17.3 Dočasné opatrenia sa nebudú uplatňovať skôr ako 60 dní od začiatku prešetrovania.

⁴⁸⁾ Na účely tohto odseku sa výrobcovia budú považovať za spojených s vývozcami alebo s dovozcami, iba ak a) jeden z nich priamo alebo nepriamo kontroluje druhého, alebo b) oboch z nich priamo alebo nepriamo kontroluje tretia osoba, alebo c) spolu priamo alebo nepriamo kontrolujú tretiu osobu za predpokladu, že sú dôvody domnievať sa alebo mať podozrenie, že účinok vzájomného vzťahu spôsobuje odlišné správanie príslušného výrobcu v porovnaní s výrobcami bez takého spojenia. Na účely tohto odseku jeden kontroluje druhého, keď prvý je právne alebo fakticky v postavení, ktoré mu umožňuje druhého obmedzovať alebo riadiť.

17.4 Uplatňovanie dočasných opatrení sa obmedzí na čo najkratšie obdobie nepresahujúce štyri mesiace.

17.5 Pri uplatňovaní dočasných opatrení sa bude postupovať podľa príslušných ustanovení článku 19.

Článok 18

Závazky

18.1 Prešetrenie sa môže⁴⁹⁾ prerušiť alebo skončiť bez uloženia dočasných opatrení alebo vyrovnávacích cieľ, ak sa prijímú uspokojivé dobrovoľné záväzky, podľa ktorých

- i) vláda vyvážajúceho člena súhlasí so zrušením alebo s obmedzením subvencie alebo prijme iné opatrenia, ktoré sa týkajú jej účinkov, alebo
- ii) vývozca súhlasí s úpravou svojich cien tak, aby úrady vykonávajúce prešetrenie sa presvedčili, že poškodzujúci účinok subvencie je odstránený. Zvýšenie cien podľa takýchto záväzkov nebude vyššie, ako je nevyhnutné na vyrovnanie výšky subvencie. Je žiaduce, aby zvýšenie cien bolo nižšie, ako je výška subvencie, ak by toto zvýšenie bolo dostatočné na odstránenie ujmy domácomu výrobnému odvetviu.

18.2 Závazky sa nesmú vyžadovať ani prijímať, ak úrady dovážajúceho člena neuskutočnili predbežné kladné zistenie o subvencii a ujme spôsobenej takouto subvenciou a ak v prípade záväzkov zo strany vývozov sa nezískal súhlas vyvážajúceho člena.

18.3 Ponúknuté záväzky sa nemusia prijať, ak úrady dovážajúceho člena považujú ich prijatie za nepraktické, napríklad ak je počet skutočných alebo možných vývozcov príliš vysoký alebo z iných dôvodov vrátane dôvodov všeobecnej politiky. Ak takýto prípad nastane a ak to bude možné, úrady uvedú vývozcovi dôvody, ktoré ich viedli k tomu, že považujú prijatie záväzkov za nevhodné, a poskytnú mu v čo najširšej možnej miere príležitosť mať k veci pripomienky.

18.4 Aj ak je záväzok prijatý, bude prešetrenie o subvencii a ujme napriek tomu skončené, ak si to želá vyvážajúci člen alebo sa tak rozhodne dovážajúci člen. Ak sa zistí, že nedošlo k subvencii alebo k ujme, záväzok automaticky zanikne s výnimkou prípadov, kde sa také zistenie z veľkej časti uskutočnilo v dôsledku existencie záväzku. V takých prípadoch môžu príslušné úrady vyžadovať, aby záväzok zostal v platnosti počas primeraného obdobia v súlade s ustanoveniami tejto dohody. Pokiaľ však bolo pozitívne preukázané, že došlo k subvencii a ujme, záväzok bude naďalej platiť v súlade s jeho podmienkami a ustanoveniami tejto dohody.

18.5 Úrady dovážajúceho člena môžu navrhnúť cenové záväzky, ale žiaden vývozca nebude nútený také záväzky prijať. Skutočnosť, že vlády alebo vývozcovia neponúkali také záväzky alebo neprijali návrh, aby tak urobili, nesmie žiadnym spôsobom ovplyvniť posudzovanie prípadu. Úrady však môžu rozhodnúť, že pravdepodobne hrozí ujma, ak subvencované dovozy budú pokračovať.

18.6 Úrady dovážajúceho člena môžu požiadať ktorúkoľvek vládu alebo vývozcu, ktorého záväzok bol prijatý, aby pravidelne poskytovali informácie o plnení takeého záväzku a umožnili overovanie príslušných údajov. V prípade porušenia záväzku môžu úrady dovážajúceho člena prijať urýchlené opatrenia v súlade s ustanoveniami tejto dohody, ktoré môžu pozostávať z okamžitého zavedenia dočasných opatrení na základe najlepších dostupných informácií. V takých prípadoch možno uplatniť konečné cla v súlade s touto dohodou na výrobky, ktoré sú dovezené na spotrebu, najviac 90 dní pred zavedením takých dočasných opatrení s výhradou, že sa žiadne také uplatnenie cla nebude spätne uplatňovať pri dovozoch uskutočnených pred porušením záväzku.

Článok 19

Vymeriavanie a vyberanie vyrovnávacích cieľ

19.1 Ak po vynaložení primeraného úsilia na dokončenie konzultácií člen prijme konečné rozhodnutie o existencii a výške subvencie a o tom, že prostredníctvom účinkov subvencie subvencované dovozy spôsobujú ujmu, môže vymerať vyrovnávacie clo v súlade s ustanoveniami tohto článku, ak subvencia alebo subvencie nie sú zrušené.

19.2 Rozhodnutie o tom, či vymerať alebo nevymerať vyrovnávacie clo v prípadoch, keď všetky podmienky na jeho vymeranie sa splnili, a rozhodnutie o tom, či výška vyrovnávacieho cla, ktorá má byť vymeraná, má zodpovedať celej sume subvencie alebo má byť nižšia, sú rozhodnutia, ktoré patria do pôsobnosti úradov dovážajúceho člena. Je žiaduce, aby vymeranie cla bolo prípustné na území všetkých členov, aby clo bolo nižšie ako celková suma subvencie, ak toto nižšie clo bude stačiť na odstránenie ujmy spôsobenej domácomu výrobnému odvetviu, a aby sa zaviedli postupy umožňujúce príslušným úradom vziať do úvahy pripomienky predložené domácimi zúčastnenými stranami,⁵⁰⁾ ktorých záujmy môžu byť nepriaznivo postihnuté zavedením vyrovnávacieho cla.

⁴ ⁹⁾ Výraz „môže“ sa nebude interpretovať tak, že umožňuje súčasné pokračovanie vykonávania a implementáciu záväzkov s výnimkou uvedenou v odseku 4.

⁵ ⁰⁾ Na účely tohto odseku výraz „domáce zúčastnené strany“ zahŕňa spotrebiteľov a priemyselných užívateľov dovážaného výrobku, ktorý je predmetom prešetrenia.

19.3 Ak je vyrovnávacie clo vymeriavané na akýkoľvek výrobok, bude toto clo, ktorého výška bude v každom prípade primeraná rozsahu, vymeriavané na nediskriminačnom základe z dovozov tohto výrobku zo všetkých zdrojov, o ktorých sa zistilo, že sú subvencované a spôsobujú ujmu, okrem dovozov z tých zdrojov, ktoré sa zriekli príslušných subvencií alebo o ktorých sa prijali záväzky na základe podmienok tejto dohody. Akýkoľvek vývozca, ktorého vývozy sú predmetom konečného vyrovnávacieho cla, ale ktorý nebol skutočne do prešetrovania zapojený z iných dôvodov, ako je jeho odmietnutie spolupracovať, má právo na urýchléné preskúmanie, aby úrady vykonávajúce prešetrovanie okamžite stanovili samostatnú vyrovnávaciu colnú sadzbu pre tohto vývozcu.

19.4 Na dovážaný výrobok sa nebude vymeriavať⁵¹⁾ vyrovnávacie clo presahujúce sumu zistenej subvencie, vypočítanej ako subvencovanie na jednotku subvencovaného a vyvážaného výrobku.

Článok 20

Spätná účinnosť

20.1 Dočasné opatrenia a vyrovnávacie clá sa budú uplatňovať iba na výrobky, ktoré sa doviezli na spotrebu potom, ako nadobudli platnosť rozhodnutia podľa článku 17 ods. 1 a prípadne podľa článku 19 ods. 1, ak tento článok neustanoví inak.

20.2 V prípadoch, keď sa uskutočnilo konečné zistenie ujmy (nie však jej hrozby alebo podstatného spomalenia zavádzania výrobného odvetvia), alebo v prípadoch konečného zistenia hrozby ujmy, kde by účinok subvencovaných dovozov bez zavedenia dočasných opatrení viedol k zisteniu ujmy, vyrovnávacie clá možno vyberať spätne za obdobie, počas ktorého sa uplatňovali prípadné dočasné opatrenia.

20.3 Ak je konečné vyrovnávacie clo vyššie ako suma zaručená hotovostným vkladom alebo obligáciou, rozdiel sa nebude vyberať. Ak je konečné clo nižšie ako suma zaručená hotovostným vkladom alebo obligáciou, prebytok sa urýchlene vráti alebo obligácia sa uvoľní.

20.4 Ak ustanovenia v odseku 2 neustanovia inak, môže byť v prípade, že existovala hrozba ujmy alebo podstatného spomalenia (ale ujma ešte nebola spôsobená), vymerané konečné vyrovnávacie clo výlučne od času zistenia hrozby ujmy alebo podstatného spomalenia a akýkoľvek hotovostný vklad zložený v čase uplatňovania dočasných opatrení sa urýchlene vráti a akékoľvek záruky sa urýchlene uvoľnia.

20.5 V prípade, ak je konečné zistenie záporné, sa akýkoľvek hotovostný vklad zložený v čase uplatňovania dočasných opatrení urýchlene vráti a akékoľvek záruky sa urýchlene uvoľnia.

20.6 Za kritických okolností, ak úrady pri subvencovanom výrobku zistia, že ťažko napravitelnú ujmu spôsobili hromadne a v pomerne krátkom období uskutočnené dovozy výrobku majúce výhody z platených alebo z poskytovaných subvencií v rozpore s ustanoveniami GATT 1994 a tejto dohody a že na to, aby sa zabránilo obnoveniu takejto ujmy, sa javí nevyhnutné vymeriavať vyrovnávacie clá na tieto dovozy spätne, možno konečné vyrovnávacie clá zaviesť na dovozy určené na spotrebu najviac 90 dní pred dátumom uplatnenia dočasných opatrení.

Článok 21

Trvanie a preskúmanie vyrovnávacích cieľ a záväzkov

21.1 Vyrovnávacie clo zostane v platnosti iba v čase a v rozsahu nevyhnutnom na vyváženie subvencovania, ktoré spôsobuje ujmu.

21.2 Úrady v odôvodnených prípadoch preskúmajú potrebu zachovať vymerané clo, a to z vlastnej iniciatívy alebo ak uplynulo primerané obdobie od vymerania konečného vyrovnávacieho cla, na žiadosť ktorejkoľvek zúčastnenej strany, ktorá predloží spoľahlivé informácie odôvodňujúce potrebu preskúmania. Zúčastnené strany majú právo požiadať úrady o preskúmanie, či je ponechanie vymeraného cla nevyhnutné na vyrovnanie subvencovania alebo či by ujma naďalej pravdepodobne pretrvávala, alebo by sa obnovila, ak by sa clo zrušilo alebo zmenilo, alebo oboje. Ak úrady v dôsledku skúmania podľa tohto odseku určia, že vyrovnávacie clo už nie je odôvodnené, bude okamžite zrušené.

21.3 Napriek ustanoveniam odsekov 1 a 2 každé vyrovnávacie clo sa zruší najneskôr do piatich rokov od jeho vymerania (alebo od dátumu jeho posledného preskúmania podľa odseku 2, ak také preskúmanie pokrývalo subvencovanie a ujmu, alebo podľa tohto odseku), ak úrady neurčia pri preskúmaní začatom pred týmto dátumom z ich iniciatívy alebo na základe náležite odôvodnenej žiadosti podanej domácim výrobným odvetvím alebo v jeho mene v primeranom období pred týmto dátumom, že uplynutie platnosti cla by pravdepodobne viedlo k pokračovaniu alebo k obnoveniu subvencovania a k ujme.⁵²⁾ Clo môže zostať v platnosti až do výsledku tohto preskúmania.

21.4 Ustanovenia článku 12 o dôkazoch a postupe sa použijú pri ktoromkoľvek preskúmaní vykonávanom podľa tohto článku. Také preskúmanie sa vykoná pohotovo a obyčajne sa skončí do 12 mesiacov odo dňa začatia konania.

21.5 Ustanovenia tohto článku sa použijú mutatis mutandis na záväzky prijaté podľa článku 18.

Článok 22

Verejné oznámenie a vysvetlenie zistenia

⁵¹⁾ Výraz „vymerat“ v tejto dohode znamená definitívne alebo konečné vymeranie alebo právne vymáhanie cla či dane.

⁵²⁾ Ak je výška vyrovnávacieho cla vymeraná spätne, zistenie z posledného hodnotenia, ktoré stanovilo, že clo sa nemá vymeriavať, nezaväzuje samo osebe úrady, aby clo definitívne zrušili.

22.1 Ak sú úrady presvedčené, že dôkazy dostatočne odôvodňujú začatie prešetrenia podľa článku 11, oznámia to členovi alebo členom, ktorých výrobky sú predmetom tohto prešetrenia, a iným zúčastneným stranám, o ktorých je úradom vykonávaným prešetrenie známe, že sa o vec zaujímajú, a vydá sa verejné oznámenie.

22.2 Verejné oznámenie o začatí prešetrenia bude obsahovať príslušné informácie alebo oznámenie, že bola vydaná samostatná správa,⁵³⁾ ktorá obsahuje príslušné informácie zahŕňajúce tieto údaje:

- i) názov vyvážajúcej krajiny alebo krajín a výrobok, ktorý je predmetom prešetrenia,
- ii) dátum začatia prešetrenia,
- iii) opis subvenčnej praxe alebo praktík, ktoré majú byť predmetom prešetrenia,
- iv) súhrn faktorov, na ktorých je založené tvrdenie o ujme,
- v) adresa, na ktorú sa majú zasielať pripomienky zúčastnených strán,
- vi) lehoty, v ktorých zúčastnení členovia a zúčastnené strany môžu oznámiť svoje stanoviská.

22.3 Verejné oznámenie sa vydá o každom predbežnom alebo konečnom, kladnom alebo zápornom zistení, o prijatí záväzku podľa článku 18, o skončení tohto záväzku a o zrušení konečného vyrovnávacieho cla. Každé také oznámenie bude obsahovať dostatočne podrobné nálezy a závery ku všetkým faktickým a právnym otázkam, ktoré úrady vykonávajúce prešetrenie považujú za podstatné, alebo bude toto oznámenie obsahovať informáciu, že o nich bola vydaná dostatočne podrobná správa. Všetky tieto oznámenia a správy sa oznámia členovi alebo členom, ktorých výrobky sú predmetom takeého zistenia alebo záväzku, a ostatným zúčastneným stranám, o ktorých je známe, že sa o vec zaujímajú.

22.4 Verejné oznámenie o uložení dočasných opatrení bude obsahovať dostatočne podrobné vysvetlenie o predbežných zisteniach subvencie a ujmy s odvolaním sa na faktické a právne skutočnosti, ktoré viedli k prijatiu alebo k zamietnutiu argumentov, alebo bude toto oznámenie obsahovať informáciu, že o nich bola vydaná dostatočne podrobná samostatná správa. Také oznámenie alebo správa bude pri náležitom zohľadnení požiadavky na ochranu dôverných informácií predovšetkým obsahovať

- i) mená dodávateľov, alebo ak to nie je možné, príslušné dodávateľské krajiny,
- ii) opis výrobku, ktorý je dostatočný na colné účely,
- iii) sumu poskytovanej subvencie a na základe čoho sa zistila existencia subvencie,
- iv) posúdenie týkajúce sa zistenia ujmy podľa článku 15,
- v) hlavné dôvody vedúce k zisteniu.

22.5 Verejné oznámenie o skončení alebo o pozastavení prešetrenia bude v prípade kladného zistenia predpokladajúceho vymorenie konečného cla alebo prijatia záväzku obsahovať všetky príslušné informácie o faktických a právnych skutočnostiach, o dôvodoch, ktoré viedli k uloženiu konečných opatrení alebo k prijatiu záväzku, alebo bude obsahovať informáciu, že o nich bola vydaná samostatná správa, pri náležitom zohľadnení požiadavky na ochranu dôverných informácií. Oznámenie alebo správa bude obsahovať predovšetkým informácie uvedené v odseku 4, ako aj dôvody prijatia alebo zamietnutia príslušných argumentov alebo tvrdení, ktoré predložili zúčastnení členovia, vývozcovia a dovozcovia.

22.6 Verejné oznámenie o skončení alebo o zastavení prešetrenia v dôsledku prijatia záväzku podľa článku 18 bude zahŕňať nedôvernú časť tohto záväzku alebo bude obsahovať informáciu, že bola vydaná samostatná správa, ktorá zahŕňa túto časť.

22.7 Ustanovenia tohto článku sa uplatnia mutatis mutandis na začatie a skončenie skúmania podľa článku 21 a na rozhodnutie uplatniť clá späť podľa článku 20.

Článok 23

Súdne preskúmanie

Každý člen, ktorého právny poriadok obsahuje ustanovenia o opatreniach na zavedenie vyrovnávacích ciel, bude dodržiavať súdne, rozhodcovské alebo správne konanie alebo postupy s cieľom, okrem iného, okamžite preskúmať správne opatrenia týkajúce sa konečných zistení a preskúmania zistení v zmysle článku 21. Tieto súdy alebo konania budú nezávislé od úradov zodpovedných za príslušné zistenia alebo preskúmania a poskytnú všetkým zúčastneným stranám, ktoré sú účastníkmi právneho konania a ktoré sú priamo a jednotlivito správnymi opatreniami dotknuté, prístup k preskúmaniu.

ČASŤ VI INŠTITÚCIE

Článok 24

Výbor pre subvencie a vyrovnávacie opatrenia a pomocné orgány

24.1 Týmto sa zriaďuje Výbor pre subvencie a vyrovnávacie opatrenia zložený zo zástupcov všetkých členov. Výbor si zvolí predsedu a bude sa schádzať najmenej dvakrát do roka a na žiadosť ktoréhokolvek člena v súlade s príslušnými ustanoveniami tejto dohody. Výbor bude vykonávať právomoc, ktorú mu ukladá táto dohoda alebo členovia, a poskytne členom príležitosť na konzultácie o všetkých otázkach týkajúcich sa pôsobenia dohody alebo naplňania jej cieľov. Sekretariát WTO bude plniť funkciu Sekretariátu výboru.

24.2 Výbor môže ustanoviť pomocné orgány podľa potreby.

⁵³⁾ V prípadoch, ak úrady poskytujú informácie a vysvetlenia podľa ustanovení tohto článku v samostatnej správe, treba, aby zabezpečili jej ľahkú prístupnosť verejnosti.

24.3 Výbor zriadi Stálu skupinu expertov zloženú z piatich nezávislých osôb, ktoré sú vysoko kvalifikované v otázkach subvencií a obchodných vzťahov. Expertov zvolí výbor a jeden z nich sa bude striedať každý rok. PGE možno požiadať, aby poskytla pomoc porote podľa ustanovení článku 4 ods. 5. Výbor môže rovnako požiadať o poradné stanovisko k existencii a podstate akejkolvek subvencie.

24.4 PGE môže konzultovať s akýmkoľvek členom a poskytnúť poradné stanoviská o povahe akejkolvek subvencie, ktorú navrhuje zaviesť alebo ktorú momentálne udržiava tento člen. Tieto poradné stanoviská budú dôverné a nemôžu sa použiť v konaniach podľa článku 7.

24.5 Pri vykonávaní svojich funkcií môže výbor a jeho pomocné orgány konzultovať a usilovať sa získať informácie z akéhokoľvek zdroja, ktorý pokladajú za vhodný. Predtým ako výbor alebo pomocný orgán požiada o informácie zo zdroja v rámci právneho poriadku člena, bude o tom informovať príslušného člena.

ČASŤ VII OZNÁMENIE A DOHLAD

Článok 25

Oznámenia

25.1 Členovia sa dohodli, že bez ujmy na ustanoveniach článku XVI ods. 1 GATT 1994 budú svoje oznámenia o subvenciách predkladať najneskôr 30. júna každého roku, pričom budú v súlade s ustanoveniami odsekov 2 až 6.

25.2 Členovia oznámia akúkoľvek subvenciu vymedzenú v článku 1 ods. 1, ktorá je špecifická v zmysle článku 2 a poskytuje sa alebo udržiava na ich území.

25.3 Obsah oznámení by mal byť dostatočne presný, aby umožnil ostatným členom zhodnotiť účinky na obchod a pochopiť pôsobenie oznámených subvenčných programov. V tejto súvislosti a bez obmedzenia obsahu a formy dotazníka o subvenciách⁵⁴⁾ členovia zabezpečia, aby ich oznámenia obsahovali tieto informácie:

- i) formu subvencie (t. j., či ide o dar, pôžičku, daňovú úľavu atď.),
- ii) subvenciu na jednotku alebo v prípade, ak to nie je možné, na celkovú sumu alebo na ročnú rozpočtovanú sumu pre túto subvenciu (ukazujúcu podľa možnosti priemernú subvenciu na jednotku v predchádzajúcom roku),
- iii) cieľ danej politiky a/alebo účel subvencie,
- iv) dĺžku trvania subvencie a/alebo akúkoľvek inú lehotu, ktorá sa na ňu vzťahuje,
- v) štatistické údaje umožňujúce zhodnotenie účinkov subvencie na obchod.

25.4 Ak v oznámení neboli uvedené určité body podľa odseku 3, vysvetlenie sa musí poskytnúť v oznámení.

25.5 Ak sa subvencie poskytujú na konkrétne výrobky alebo pre sektory, oznámenia by sa mali členiť podľa výrobkov alebo podľa sektorov.

25.6 Členovia, ktorí sa domnievajú, že v ich krajinách neexistujú opatrenia vyžadujúce oznámenie podľa článku XVI ods. 1 GATT 1994 a tejto dohody, budú písomne o tom informovať Sekretariát.

25.7 Členovia uznávajú, že oznámenie o opatrení vopred neurčuje jeho právnu povahu podľa GATT 1994 a tejto dohody, jeho účinky podľa tejto dohody ani povahu samotného opatrenia.

25.8 Každý člen môže kedykoľvek písomne požiadať o informácie o povahe a rozsahu každej subvencie poskytovanej alebo udržiavanej iným členom (vrátane akejkolvek subvencie uvedenej v časti IV) alebo o vysvetlenie dôvodov, prečo sa nepovažovalo za nutné špecifické opatrenie oznámiť.

25.9 Členovia, ktorých takto požiadali o informácie, ich poskytnú čo najskôr vyčerpávajúcim spôsobom a budú pripravení na požiadanie poskytnúť požadujúcemu členovi aj dodatočné informácie. Predovšetkým poskytnú dostatočné podrobnosti, aby tak umožnili druhému členovi posúdiť, či sú v súlade s podmienkami tejto dohody. Každý člen, ktorý sa domnieva, že sa mu také informácie neposkytli, môže na to upozorniť výbor.

25.10 Každý člen, ktorý sa domnieva, že opatrenie iného člena, ktoré má subvenčné účinky, sa neoznámilo podľa ustanovení článku XVI ods. 1 GATT 1994 a tohto článku, môže tohto iného člena na túto vec upozorniť. Ak sa údajná subvencia potom bezodkladne oznámi, môže tento člen sám oznámiť túto údajnú subvenciu výboru.

25.11 Členovia bezodkladne oznámia výboru všetky predbežné alebo konečné opatrenia uskutočnené v súvislosti s vyrovnávacími clami. Tieto správy budú prístupné na Sekretariáte pre iných členov. Členovia taktiež predložia polročnú správu o opatreniach súvisiacich s vyrovnávacími clami prijatými počas predchádzajúcich šiestich mesiacov. Polročné správy sa predložia v dohodnutej jednotnej forme.

25.12 Každý člen oznámi výboru, a) ktoré jeho úrady sú kompetentné na začatie a vedenie prešetrenia uvedeného v článku 11, a b) svoje domáce postupy uplatňované na začatie a vedenie takých prešetrení.

Článok 26

Dohl'ad

26.1 Výbor posúdi nové a úplné oznámenia predložené na základe článku XVI ods. 1 GATT 1994 a článku 25 ods. 1 tejto dohody na zvláštnych zasadnutiach konaných každý tretí rok. Oznámenia predložené v medziobdobí (aktualizujúce oznámenia) sa preskúmajú na každej pravidelnej schôdzi výboru.

⁵⁴⁾ Výbor zriadi pracovnú skupinu expertov na preskúmanie obsahu a formy dotazníka podľa znenia v BISD, 9S/193-194.

26.2 Výbor posúdi správy predložené podľa článku 25 ods. 11 na každom svojom riadnom zasadnutí.

ČASŤ VIII ROZVOJOVÉ ČLENSKÉ KRAJINY

Článok 27

Zvláštne a rozdielne zaobchádzanie s rozvojovými členskými krajinami

27.1 Členovia uznávajú, že subvencie môžu hrať významnú úlohu v programoch ekonomického rozvoja rozvojových členských krajín.

27.2 Zákaz uvedený v článku 3 ods. 1 a) sa nebude vzťahovať na

- a) rozvojové členské krajiny uvedené v prílohe VII,
- b) iné rozvojové členské krajiny počas ôsmich rokov od nadobudnutia platnosti Dohody WTO pri dodržiavaní ustanovení odseku 4.

27.3 Zákaz uvedený v článku 3 ods. 1 b) sa nebude vzťahovať na rozvojové členské krajiny počas piatich rokov a na najmenej rozvinuté členské krajiny počas ôsmich rokov od nadobudnutia platnosti Dohody WTO.

27.4 Každá rozvojová členská krajina uvedená v odseku 2 b) postupne odstráni svoje vývozné subvencie v rámci osemročného obdobia pokiaľ možno vzostupným spôsobom. Rozvojová členská krajina však nezvýši úroveň svojich vývozných subvencií⁵⁵⁾ a zruší ich v kratšom období, ako je uvedené v tomto ustanovení, ak je použitie týchto vývozných subvencií v rozpore s jej potrebami rozvoja. Ak rozvojová členská krajina považuje za nevyhnutné uplatňovať tieto subvencie aj po osemročnom období, začne najneskôr jeden rok pred uplynutím tohto obdobia konzultovať s výborom, ktorý po posúdení všetkých príslušných ekonomických, finančných a rozvojových potrieb tejto rozvojovej členskej krajiny rozhodne, či je predĺženie tohto obdobia odôvodnené. Ak výbor rozhodne, že predĺženie je odôvodnené, bude táto rozvojová členská krajina uskutočňovať každoročné konzultácie s výborom s cieľom rozhodnúť, či je nevyhnutné subvencie udržiavať. Ak výbor takto nerozhodne, rozvojová členská krajina postupne odstráni zostávajúce vývozné subvencie do dvoch rokov od skončenia posledného povoleného obdobia.

27.5 Rozvojová členská krajina, ktorá dosiahla konkurenčnú schopnosť vo vývoze akéhokoľvek daného výrobku, postupne odstráni svoje vývozné subvencie na tento výrobok (tieto výrobky) počas dvojročného obdobia. Rozvojová členská krajina, ktorá je uvedená v prílohe VII a ktorá dosiahla konkurenčnú schopnosť vo vývoze pri jednom výrobku alebo pri viacerých výrobkoch, však postupne odstráni vývozné subvencie na také výrobky počas osemročného obdobia.

27.6 Vývozná konkurenčná schopnosť pri výrobku existuje vtedy, ak vývoz tohto výrobku z rozvojovej členskej krajiny dosiahol podiel najmenej 3,25 % svetového obchodu tohto výrobku počas dvoch po sebe idúcich kalendárnych rokov. Vývozná konkurenčná schopnosť bude existovať buď a) na základe oznámenia rozvojovej členskej krajiny, že dosiahla vývoznú konkurenčnú schopnosť, alebo b) na základe výpočtu Sekretariátu na žiadosť ktoréhokoľvek člena. Na účely tohto odseku je výrobok definovaný ako položka nomenklatúry Harmonizovaného systému. Výbor bude skúmať pôsobenie tohto ustanovenia po piatich rokoch odo dňa nadobudnutia platnosti Dohody WTO.

27.7 Ustanovenia článku 4 sa nebudú vzťahovať na rozvojovú členskú krajinu v prípade, ak sú vývozné subvencie v súlade s ustanoveniami odsekov 2 až 5. Príslušnými ustanoveniami budú v takomto prípade ustanovenia článku 7.

27.8 Subvencia poskytnutá rozvojovou členskou krajinou sa nebude považovať v zmysle článku 6 ods. 1 za subvenciu spôsobujúcu vážnu ujmu definovanú v tejto dohode. Existencia vážnej ujmy za okolností uvedených v odseku 9 sa musí doložiť spoľahlivými dôkazmi v súlade s ustanoveniami článku 6 ods. 3 až 8.

27.9 V prípade napadnuteľných subvencií poskytovaných alebo udržiavaných členskou rozvojovou krajinou, okrem subvencií uvedených v článku 6 ods. 1, nemôže byť schválené alebo prijaté opatrenie podľa článku 7, ak sa v dôsledku takej subvencie nezistí, že sa zrušili alebo zmenšili colné koncesie alebo iné záväzky podľa GATT 1994 spôsobom, ktorý nahrádza dovoz obdobného výrobku iného člena na trh subvencujúcej rozvojovej členskej krajiny, alebo mu bráni, alebo že nedochádza k ujme domáceho výrobného odvetvia na trhu dovážajúceho člena.

27.10 Akékoľvek prešetrenie vo veci vyrovnávacieho cla na výrobok pochádzajúci z rozvojovej členskej krajiny sa skončí, len čo príslušné úrady určia, že

- a) celková úroveň poskytnutých subvencií na výrobok pochádzajúci z rozvojovej členskej krajiny neprekračuje 2 % jeho hodnoty vypočítanej na jednotkovej báze alebo
- b) objem subvencovaných dovozov predstavuje menej ako 4 % celkových dovozov obdobného výrobku dovážajúceho člena, ak dovozy z rozvojových členských krajín, ktorých samostatné podiely na celkovom dovoze predstavujú menej ako 4 %, spoločne nepredstavujú viac ako 9 % z celkového dovozu obdobného výrobku pri dovážajúcom členovi.

27.11 Pre rozvojové členské krajiny uvedené v odseku 2 b), ktoré odstránili vývozné subvencie skôr, ako uplynulo osemročné obdobie od nadobudnutia platnosti Dohody WTO, a pre tie rozvojové členské krajiny, ktoré sú uvedené v prílohe VII, bude číslo uvedené v odseku 10 a) predstavovať 3 % a nie 2 %. Toto ustanovenie sa bude uplatňovať odo dňa, keď sa toto

⁵⁵⁾ Pre rozvojové členské krajiny neposkytujúce vývozné subvencie ku dňu nadobudnutia platnosti Dohody WTO sa bude toto ustanovenie uplatňovať na základe úrovne vývozných subvencií poskytovaných v roku 1986.

odstránenie vývozných subvencií oznámi výboru, a taký čas, kým sa vývozné subvencie neposkytujú oznamujúcou rozvojovou členskou krajinou. Toto ustanovenie vyprší po ôsmich rokoch od nadobudnutia platnosti Dohody WTO.

27.12 Ustanovenia odsekov 10 a 11 budú upravovať každé zistenie o subvencii de minimis podľa článku 15 ods. 3.

27.13 Ustanovenia časti III sa nevzťahujú na priame odpustenie dlhov, subvencií určených na pokrytie sociálnych nákladov v akejkolvek forme vrátane upustenia od vládnych príjmov a iných prevodov záväzkov, ak sa tieto subvencie poskytujú v priamej väzbe na privatizačný program rozvojovej členskej krajiny, ak sa tento program aj subvencie poskytujú na obmedzené obdobie a oznamujú výboru a ak tento program nakoniec vedie k privatizácii príslušného podniku.

27.14 Výbor na žiadosť zúčastneného člena preskúma konkrétny spôsob poskytovania vývozej subvencie rozvojovej členskej krajiny, aby posúdil, či je tento spôsob v súlade s jej rozvojovými potrebami.

27.15 Výbor na žiadosť zúčastnenej rozvojovej členskej krajiny preskúma konkrétne vyrovnávacie opatrenie, aby posúdil, či je v súlade s ustanoveniami odsekov 10 a 11 tak, ako sa uplatňujú na príslušnú rozvojovú členskú krajinu.

ČASŤ IX PRECHODNÉ ÚPRAVY

Článok 28

Existujúce programy

28.1 Subvenčné programy, ktoré sa zaviedli na území ktoréhokoľvek člena pred dátumom, keď tento člen podpísal Dohodu WTO, a ktoré nie sú v súlade s ustanoveniami tejto dohody, budú

- a) oznámené výboru najneskôr 90 dní po dni, keď pre tohto člena Dohoda WTO nadobudne platnosť,
- b) zosúladené s ustanoveniami tejto dohody do troch rokov odo dňa, keď pre tohto člena Dohoda WTO nadobudne platnosť, a dotedy sa naňho nebudú vzťahovať ustanovenia časti II.

28.2 Žiaden člen nerozšíri rozsah takéhoto programu ani ho neobnoví po jeho uplynutí.

Článok 29

Prechod na trhovú ekonomiku

29.1 Členovia, ktorí sú v procese prechodu z centrálne plánovanej ekonomiky na trhovú ekonomiku so slobodným podnikaním, môžu uplatňovať programy a opatrenia potrebné na tento prechod.

29.2 V prípade týchto členov budú subvenčné programy spadajúce pod článok 3 a oznámené podľa odseku 3 postupne zrušené alebo zosúladené s článkom 3 počas sedemročného obdobia odo dňa nadobudnutia platnosti Dohody WTO. V takom prípade sa nebude uplatňovať článok 4. Navyše počas tohto obdobia

- a) subvenčné programy spadajúce pod článok 6 ods. 1 d) nebudú napadnuteľné podľa článku 7,
- b) na iné napadnuteľné subvencie sa budú uplatňovať ustanovenia článku 27 ods. 9.

29.3 Subvenčné programy spadajúce pod článok 3 sa oznámi výboru čo najskôr po nadobudnutí platnosti Dohody WTO. Ďalšie oznámenia o takých subvenciách možno vypracovať do dvoch rokov po nadobudnutí platnosti Dohody WTO.

29.4 Za výnimočných okolností môže výbor umožniť členom, ktorých sa týka odsek 1, odchyliť sa od ich oznámených programov a opatrení a od ich časového rozvrhu, ak sa také odchyľky považujú za nevyhnutné pre proces prechodu.

ČASŤ X UROVNÁVANIE SPOROV

Článok 30

Ustanovenia článkov XXII a XXIII GATT 1994, ako sú rozpracované a uplatňované v Dohovore o urovnávaní sporov, sa budú uplatňovať pri konzultáciách a pri urovnávaní sporov podľa tejto dohody, ak v nej nie je výslovne ustanovené inak.

ČASŤ XI ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 31

Dočasná platnosť

Ustanovenia článku 6 ods. 1 a ustanovenia článkov 8 a 9 sa budú uplatňovať počas piatich rokov odo dňa nadobudnutia platnosti Dohody WTO. Najneskôr 180 dní pred skončením tohto obdobia výbor preskúma pôsobenie týchto ustanovení s cieľom stanoviť, či predĺžiť ich uplatňovanie v súčasnej alebo v pozmenenej podobe na ďalšie obdobie.

Článok 32

Iné záverečné ustanovenia

32.1 Proti subvenciám iného člena nemožno podniknúť žiadne opatrenia okrem tých, ktoré sú v súlade s ustanoveniami GATT 1994, ako sú uvedené v tejto dohode.⁵⁶⁾

32.2 Proti žiadnym ustanoveniam tejto dohody nemožno uplatniť výhrady bez súhlasu ostatných členov.

32.3 S výnimkou odseku 4 sa ustanovenia tejto dohody budú uplatňovať pri prešetrení a preskúmaní existujúcich opatrení začatých na základe žiadostí, ktoré boli predložené v deň alebo po dni, keď pre člena nadobudla platnosť Dohoda WTO.

32.4 Na účely článku 21 ods. 3 sa budú existujúce vyrovnávacie opatrenia považovať za zavedené ku dňu nie neskoršiemu, ako je deň, keď pre člena nadobudla Dohoda WTO platnosť okrem prípadov, keď národná legislatíva člena platná k tomuto dňu už zahŕňala ustanovenia podobné tomu, ktoré je uvedené v zmienenom odseku.

32.5 Každý člen uskutoční všetky nevyhnutné opatrenia všeobecného alebo osobitného charakteru, aby zaistil najneskôr ku dňu, keď pre neho nadobudne Dohoda WTO platnosť, súlad svojich právnych predpisov a správnych postupov s ustanoveniami tejto dohody v takom rozsahu, aby ich mohol uplatniť voči príslušnému členovi.

32.6 Každý člen bude informovať výbor o akýchkoľvek zmenách svojich právnych predpisov súvisiacich s touto dohodou a o zmenách v ich uplatňovaní.

32.7 Výbor každoročne preskúma uplatňovanie a pôsobenie tejto dohody, pričom bude mať na pamäti jej ciele. Výbor bude každoročne informovať Radu pre obchod s tovarom o vývoji počas obdobia, na ktoré sa toto preskúmanie vzťahuje.

32.8 Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

PRÍLOHA I ZOZNAM PRÍKLADOV VÝVOZNÝCH SUBVENCÍÍ

- a) Vládne poskytovanie priamych subvencií firme alebo výrobnému odvetviu vo väzbe na výsledky vývozu.
- b) Systémy devízovej ponukovej povinnosti alebo iné podobné praktiky, ktoré zahŕňajú príplatok pri vývoze.
- c) Poplatky na vnútroštátnu dopravu a prepravné poplatky vývozných dodávok poskytované alebo nariadené vládou za priaznivejších podmienok ako pri domácich dodávkach.
- d) Vládou alebo jej orgánmi buď priamo, alebo prostredníctvom vládou vyhlásených programov uskutočňované dodávky dovážaných či domácich výrobkov alebo služieb na použitie vo výrobe vyvážaného tovaru za podmienok výhodnejších ako pri dodávaní obdobných alebo priamo konkurenčných výrobkov alebo služieb použitých pri výrobe tovaru na domácu spotrebu, ak (v prípade výrobkov) sú také podmienky výhodnejšie ako tie, ktoré sú obchodne dostupné⁵⁷⁾ týmto vývozcom na svetových trhoch.
- e) Úplné alebo čiastočné oslobodenie, úľava alebo odklad priamych daní⁵⁸⁾ s konkrétnou väzbou na vývoz alebo poplatkov na sociálne zabezpečenie platených alebo splatných priemyselnými alebo obchodnými podnikmi.⁵⁸⁾
- f) Priznanie zvláštnych odpočtov súvisiacich priamo s vývozom alebo s vývoznou činnosťou, presahujúcich odpočty poskytnuté v tomto ohľade výrobe určenej pre domácu spotrebu pri výpočte základu, z ktorého sa priame dane vypočítavajú.
- g) Oslobodenie alebo úľava pri nepriamych daniach, ⁵⁸⁾ pri výrobe a distribúcii vyvážaných výrobkov prevyšujúcich rámec tých, ktoré sa vymeriavajú pri výrobe alebo pri distribúcii obdobných výrobkov predávaných pre domácu spotrebu.
- h) Oslobodenie, úľava alebo odklad kumulatívnych nepriamych daní⁵⁹⁾ z predchádzajúceho stupňa spracovania na tovar alebo na služby použité pri výrobe výrobkov určených na vývoz výrobkov presahujúcich rámec oslobodenia, úľav alebo odkladu pre obdobné kumulatívne nepriame dane z predchádzajúceho stupňa spracovania na tovary a služby použité pri výrobe obdobných výrobkov predávaných pre domácu spotrebu; pravdaže za predpokladu, že kumulatívne nepriame dane z predchádzajúceho stupňa spracovania sa môžu odpustiť, znížiť alebo odložiť na vyvážané výrobky aj vtedy, keď

⁵⁶⁾ Ustanovenie tohto odseku nemá brániť opatreniam podľa iných príslušných ustanovení GATT 1994 tam, kde je to vhodné.

⁵⁷⁾ Výraz „obchodne dostupné“ znamená, že voľba medzi domácimi a dovážanými výrobkami je neobmedzená a závisí iba od obchodného posúdenia.

⁵⁸⁾ Na účely tejto dohody

výraz „priame dane“ znamená dane zo mzdy, zisku, úrokov, nájomného, autorských honorárov, licenčných poplatkov a všetky ostatné formy príjmov, ako aj dane z vlastníctva nehnuteľností,

výraz „dovozné poplatky“ znamená tarify, clá a iné fiškálne poplatky vymerané na dovozy na inom mieste v tejto poznámke,

výraz „nepriame dane“ znamená daň z predaja, spotrebnú daň, daň z obratu, daň z pridanej hodnoty, koncesné poplatky, správne poplatky, poplatky z prevodu, daň zo zásob a zariadení, pohraničné poplatky a všetky iné dane a poplatky okrem priamych daní a dovozných poplatkov, nepriame dane z „predchádzajúceho stupňa spracovania“ sú tie dane, ktoré sú vymerané na tovar alebo služby použité priamo alebo nepriamo pri výrobe tovaru,

„kumulatívne“ nepriame dane sú mnohostupňové dane vymerané tam, kde neexistuje mechanizmus na dodatočný odpočet dane, ak sú výrobky alebo služby podliehajúce dani na jednom stupni výroby použité v nasledujúcom stupni výroby,

„úľava“ daní zahŕňa vrátenie alebo zníženie daní,

„úľava alebo navrátenie“ zahŕňa plné alebo čiastočné oslobodenie alebo odklad dovozných poplatkov.

⁵⁹⁾ Členovia uznávajú, že odklad sa nemusí rovnať vývoznému subvencii tam, kde sa napríklad vyberajú primerané poplatky z úrokov. Členovia znovu potvrdzujú princíp, že ceny za tovary pri operáciách medzi vyvážajúcimi podnikmi a zahraničnými kupujúcimi, ktoré kontrolujú alebo ktoré sú pod spoločnou kontrolou, by mali byť pre daňové účely cenami, ktoré sa účtujú medzi vzájomne nezávislými podnikmi podnikajúcimi v podmienkach voľnej súťaže. Každý člen má právo upozorniť iného člena na administratívne alebo na iné praktiky, ktoré môžu byť v rozpore s týmto princípom a ktoré vedú k významným úsporám nepriamych daní pri vývozných operáciách. Za týchto okolností sa členovia pousilujú urovnať svoje nezrovnalosti, využijúc existujúce dvojstranné dohody o zdanení alebo iné príslušné medzinárodné mechanizmy bez ujmy na právach alebo na záväzkoch členov podľa GATT 1994 vrátane práva na konzultácie ustanoveného v predchádzajúcej časti. Písmeno e) neobmedzuje člena prijímať opatrenia na zabránenie dvojitému zdaneniu zahraničného zdroja príjmu získaného jeho podnikom alebo podnikom iného člena.

nie sú odpustené, znížené alebo odložené na obdobné výrobky predávané pre domácu spotrebu, ak sú kumulatívne nepriame dane vymeriavané na vstupy, ktoré sú spotrebované pri výrobe výrobkov určených na vývoz (zahŕňajúc bežný odpočet za odpad).⁶⁰⁾ Tento bod sa bude interpretovať v súlade so smernicami o spotrebe vstupov vo výrobnom procese, ktoré sú obsiahnuté v prílohe II.

- i) Úľava alebo spätné navrátenie dovozných poplatkov⁵⁸⁾ presahujúcich tie poplatky, ktoré sú vymeriavané na dovážané vstupy na ich spotrebu pri výrobe výrobkov určených na vývoz (zahŕňajúc bežný odpočet za odpad); ale za predpokladu, že v zvláštnych prípadoch môže firma použiť množstvo domácich vstupov z domáceho trhu rovnajúce sa pri tej istej kvalite a povahe dovážaným vstupom ako náhradu za ne, aby z toho mohla vzísť výhoda, ak sa dovozy a zodpovedajúce vývozy uskutočňujú v rámci primeraného časového obdobia nepresahujúceho dva roky. Toto písmeno sa bude interpretovať v súlade so smernicami o spotrebe vstupov vo výrobnom procese obsiahnutými v prílohe II a so smernicami na určenie systému spätných úhrad náhradných vstupov ako vývozných subvencií obsiahnutých v prílohe III.
- j) Programy pre vývozné úverové záruky alebo poisťné programy, poisťenia alebo záruky proti zvýšeniu nákladov na vyvážané výrobky, alebo programy eliminácie kurzových rizík poskytované vládami (alebo zvláštnymi inštitúciami kontrolovanými vládami) za zvýhodnené sadzby, ktoré nie sú primerané na pokrytie dlhodobých prevádzkových nákladov a strát týchto opatrení.
- k) Vývozné úvery poskytnuté vládami (alebo zvláštnymi inštitúciami kontrolovanými a/alebo riadenými vládami) pri nižších sadzbách, ako sú tie, ktoré musia v skutočnosti platiť za takto získané prostriedky (alebo by museli platiť, ak by si ich požičali na medzinárodných kapitálových trhoch v záujme získania finančných prostriedkov s rovnakou lehotou splatnosti a inými úverovými podmienkami a v rovnakej mene ako vývozný úver), alebo nimi uskutočnené platby za všetky časti alebo za časť nákladov vynaložených vývozcami alebo finančnými inštitúciami na získanie úverov, ak sa použili na zabezpečenie podstatnej výhody v oblasti podmienok vývozných úverov.

Ak je však člen stranou medzinárodného záväzku týkajúceho sa oficiálnych vývozných úverov, ktorého stranami je od 1. januára 1979 najmenej 12 pôvodných členov tejto dohody (alebo nástupníckeho záväzku, ktorý prijali títo pôvodní členovia), alebo ak člen uplatňuje v praxi stanovené úrokové miery podľa ustanovení tohto záväzku, potom vývozná úverová prax, ktorá je v súlade s týmito ustanoveniami, sa nebude považovať za vývoznú subvenciu, ktorú táto dohoda zakazuje.

- l) Každá iná úhrada z verejných prostriedkov predstavuje vývoznú subvenciu v zmysle článku XVI GATT 1994.

PRÍLOHA II SMERNICE O SPOTREBE VSTUPOV VO VÝROBNOM PROCESE⁶¹⁾

I

1. Systémy zníženia nepriamych daní môžu umožniť oslobodenie, úľavu alebo odklad kumulatívnych nepriamych daní z predchádzajúceho stupňa spracovania, vymerané na vstupy, ktoré sa spotrebujú pri výrobe výrobku určeného na vývoz (zahŕňajúc bežný odpočet za odpad). Podobné systémy spätných úhrad môžu umožniť úľavy alebo spätné úhrady dovozných poplatkov vyrubených za vstupy, ktoré sú spotrebované vo výrobe vyvážaného výrobku (zahŕňajúc bežný odpočet za odpad).

2. Zoznam príkladov vývozných subvencií v prílohe I tejto dohody sa odvoláva v písmenách h) a i) na výraz „vstupy, ktoré sú spotrebované pri výrobe výrobku určeného na vývoz“. Podľa písmena h) môžu systémy zníženia nepriamych daní predstavovať vývoznú subvenciu, ak povedú k oslobodeniu, zmierneniu alebo k odkladu kumulatívnych nepriamych daní z predchádzajúceho stupňa spracovania presahujúcich rámec sumy týchto daní skutočne vyrubených za vstupy, ktoré sa spotrebujú vo výrobe vyvážaného výrobku. Podľa písmena i) môžu systémy spätných úhrad predstavovať vývoznú subvenciu, ak povedú k úľavám alebo k spätným úhradám dovozných poplatkov presahujúcich rámec tých, ktoré boli skutočne vyrubené za vstupy, ktoré sa spotrebujú pri výrobe výrobku určeného na vývoz. Obidve písmená stanovujú, že v zisteniach o spotrebe vstupov pri výrobe výrobku určeného na vývoz musí byť zahrnutý primeraný odpad. Písmeno i) obsahuje aj ustanovenie o náhrade výrobku tam, kde je to výhodné.

II

Pri skúmaní, či sa vstupy spotrebujú vo výrobe vyvážaného výrobku, by v rámci prešetrenia o vyrovnávacích clách podľa tejto dohody mali kompetentné úrady postupovať takto:

1. V prípade podozrenia, že systém zníženia nepriamych daní alebo systém spätných úhrad zahŕňa subvenciu z dôvodu nadmerného zníženia alebo prílišnej spätnej úhrady nepriamych daní alebo dovozných poplatkov za vstupy spotrebované vo výrobe vyvážaného výrobku, by mali kompetentné úrady najprv určiť, či vláda vyvážajúceho člena má a uplatňuje systém alebo postupy na preukázanie, ktoré vstupy sa spotrebúvajú pri výrobe výrobku určeného na vývoz a v akom množstve. Ak sa zistí, že sa taký systém alebo postup uplatňuje, kompetentné úrady by ich mali preskúmať, aby zistili, či sú rozumné, účinné, pokiaľ ide o zamýšľaný účel, a či sú založené na všeobecne prijatých obchodných postupoch v krajine vývozu. Úrady

⁶⁰⁾ Písmeno h) sa nevzťahuje na systémy daní z pridanej hodnoty a namiesto nich uplatnenú úpravu pohraničných daní. Problém nadmerných úľav daní z pridanej hodnoty upravuje výhradne písmeno g).

⁶¹⁾ Vstupy spotrebované vo výrobnom procese sú fyzicky vložené vstupy, energia, palivá a oleje použité vo výrobnom procese a katalyzátory, ktoré sa spotrebujú počas ich používania na získanie výrobkov určených na vývoz.

vykonávajúce prešetrenie môžu považovať za nevyhnutné uskutočniť v súlade s článkom 12 ods. 6 určité praktické skúšky s cieľom overiť si informácie alebo ubezpečiť sa, že sa systém alebo postup účinne uplatňuje.

2. Ak taký systém alebo postup neexistuje, ak je nerozumný alebo zavedený a považovaný za primeraný, ale sa neuplatňuje alebo sa neuplatňuje účinne, treba vykonať zo strany vyvážajúceho člena ďalšie prešetrenie založené na skutočných príslušných vstupoch v súvislosti so zistením, či nedošlo k nadbytočným platbám. Ak to kompetentné úrady vykonávajúce prešetrenie budú považovať za nevyhnutné, možno vykonať ďalšie prešetrenia podľa odseku 1.

3. Úrady vykonávajúce prešetrenie by mali považovať vstupy za fyzicky vložené, ak sa použijú vo výrobnom procese a sú fyzicky prítomné vo vyvázanom výrobku. Členovia zaznamenávajú, že vstup nemusí byť prítomný v konečnom výrobku v rovnakej podobe, v akej vstúpil do výrobného procesu.

4. Pri stanovení množstva určitého vstupu, ktorý sa spotrebuje vo výrobe vyvázaného výrobku, by sa mal zohľadniť „primeraný odpad“, ktorý by sa považoval za spotrebovaný vo výrobnom procese výrobku určeného na vývoz. Výraz „odpad“ sa vzťahuje na tú časť daného vstupu, ktorá nemá nezávislú funkciu vo výrobnom procese, nie je spotrebovaná pri výrobe výrobku určeného na vývoz (z takých príčin, ako je neefektívnosť), ten istý výrobca ju neobnovil, nepoužil, ani nepredal.

5. Zistenie úradu, ktorý vykonáva prešetrenie, či je uvádzaný odpad „primeraný“, by mal brať do úvahy podľa situácie výrobný proces, primeranú skúsenosť výrobného odvetvia v krajine vývozu a prípadné iné technické faktory. Úrad vykonávajúci prešetrenie by mal pamätať na to, že dôležitou otázkou je, či úrady vyvážajúceho člena vypočítali primerané množstvo odpadu, ak sa toto množstvo má zahrnúť do daňového alebo do colného zníženia alebo do zľavy.

PRÍLOHA III SMERNICA NA URČENIE SYSTÉMOV SPÄTNÝCH ÚHRAD NÁHRADNÝCH VSTUPOV AKO VÝVOZNÝCH SUBVENCÍÍ

I

Systémy spätných úhrad môžu umožniť splatenie alebo spätnú úhradu dovozných poplatkov za vstupy, ktoré sa spotrebúvajú vo výrobnom procese iného výrobku, ak vývoz tohto iného výrobku obsahuje domáce vstupy s rovnakou kvalitou a vlastnosťami, ako sú tie, ktoré nahradili dovážané vstupy. Podľa písmena i) Zoznamu príkladov vývozných subvencií v prílohe I môžu systémy spätných úhrad náhradných vstupov predstavovať vývoznú subvenciu, ak povedú k nadbytočným spätným úhradám dovozných poplatkov vyrubených pôvodne za dovážané vstupy, za ktoré sa požaduje spätná úhrada.

II

Pri skúmaní systému spätných úhrad náhradných vstupov ako súčasti prešetrenia o vyrovnávacích clách podľa tejto dohody by mali úrady vykonávajúce prešetrenie postupovať takto:

1. Písmeno i) Zoznamu príkladov vývozných subvencií ustanovuje, že vstupy z domáceho trhu môžu nahradiť dovážané vstupy pri výrobe výrobku určeného na vývoz, ak sú také vstupy rovnako veľké a majú rovnakú kvalitu a vlastnosti ako nahrádzané dovážané vstupy. Existencia overovacieho systému alebo postupu je dôležitá, pretože umožňuje vláde vyvážajúceho člena zabezpečiť a preukázať, že množstvo vstupov, na ktoré sa požaduje spätná úhrada, nepresahuje v akejkoľvek podobe množstvo obdobného vyvázaného výrobku a že neexistuje spätná úhrada dovozných poplatkov nad rámec tých, ktoré boli pôvodne vyrubené na príslušné dovážané vstupy.

2. Ak existuje podozrenie, že systém spätných úhrad náhradných vstupov zahŕňa subvenciu, mali by úrady vykonávajúce prešetrenie najskôr určiť, či vláda vyvážajúceho člena zaviedla a uplatňuje overovací systém alebo postup. Ak sa uzná, že taký systém alebo postup sa uplatňuje, úrady vykonávajúce prešetrenie by mali následne prešetriť overovacie postupy, aby sa presvedčili, že sú primerané, účinné pre navrhovaný účel a že sú založené na všeobecne prijatých obchodných praktikách v krajine vývozu. Ak sa uzná, že postupy vyhovujú týmto kritériám a že sa účinne uplatňujú, nemožno predpokladať existenciu subvencie. Úrady vykonávajúce prešetrenie môžu považovať za potrebné uskutočniť v súlade s článkom 12 ods. 6 určité praktické skúšky, aby si overili informácie alebo sa presvedčili, že overovacie postupy sa účinne uplatňujú.

3. Ak overovacie postupy neexistujú alebo nie sú primerané, alebo kde sú tieto postupy stanovené a považujú sa za primerané, ale sa zistí, že v skutočnosti sa neuplatňujú alebo sa uplatňujú neúčinne, môže ísť o subvenciu. V takých prípadoch by mohlo byť nutné ďalšie skúmanie vykonané zo strany vyvážajúceho člena, opierajúce sa o skutočne dotknuté transakcie, aby bolo možné určiť, či nešlo o nadmernú platbu. Ak by to kompetentné úrady považovali za nevyhnutné, malo by sa vykonať ďalšie prešetrenie podľa odseku 2.

4. Existencia ustanovení o spätných úhradách náhradných vstupov, na ktorej základe vývozcovia majú možnosť zvolit' si určité dovozné dodávky, z ktorých sa požaduje spätná úhrada, by nemala byť sama osebe považovaná, že zahŕňa subvenciu.

5. Nadbytočná spätná platba dovozných poplatkov v zmysle písmena i) sa považuje za existujúcu tam, kde vlády platili úrok z akýchkoľvek peňažných prostriedkov vrátených na základe vlastných systémov spätných úhrad v rozsahu skutočne zaplateného alebo splatného úroku.

PRÍLOHA IV
VÝPOČET CELKOVÉHO SUBVENCOVANIA AD VALOREM [ČLÁNOK 6 ODS. 1 a)⁶²⁾

1. Výpočet výšky subvencie na účely článku 6 ods. 1 a) sa vykoná na základe nákladov pre poskytujúcu vládu.
2. Okrem prípadov uvedených v odsekoch 3 až 5 bude pri zisťovaní, či celková miera subvencovania prevyšuje 5 % hodnoty výrobku, vypočítaná hodnota výrobku ako celková hodnota predajov prijímajúcej firmy⁶³⁾ v posledných 12 mesiacoch, za ktoré sú dostupné údaje, ktoré predchádzajú obdobiu, v ktorom sa subvencia⁶⁴⁾ poskytovala.
3. Ak je subvencia viazaná na výrobu alebo na predaj daného výrobku, hodnota výrobku sa vypočíta ako celková hodnota predajov tohto výrobku prijímajúcou firmou v posledných 12 mesiacoch, za ktoré sú dostupné údaje, ktoré predchádzajú obdobiu, v ktorom sa subvencia poskytovala.
4. Ak prijímajúca firma len začína činnosť, bude sa vážna ujma považovať za existujúcu, ak celková miera subvencovania prekročí 15 % celkových investovaných prostriedkov. Na účely tohto odseku nepresahuje počiatočné obdobie prvý rok výroby.⁶⁵⁾
5. Ak sa prijímajúca firma nachádza v krajine s inflačnou ekonomikou, hodnota výrobku sa vypočíta ako celkový predaj prijímajúcej firmy (alebo predaje príslušného výrobku, ak je subvencia viazaná) v predchádzajúcom kalendárnom roku, upravená o mieru inflácie za 12 mesiacov predchádzajúcich mesiacu, v ktorom sa má subvencia poskytnúť.
6. Pri zisťovaní celkovej miery subvencovania v danom roku sa subvencie poskytnuté na základe rôznych programov a rôznymi úradmi na území člena zrátajú.
7. Subvencie poskytnuté pred dátumom nadobudnutia platnosti Dohody WTO, ktorých prínos je určený pre budúcu výrobu, sa zahrnú do celkovej miery subvencovania.
8. Subvencie, ktoré sú nenapadnuteľné na základe príslušných ustanovení tejto dohody, sa nezahrnú do výpočtu sumy subvencie na účely článku 6 ods. 1 a).

PRÍLOHA V
POSTUPY PRI ZÍSKAVANÍ INFORMÁCIÍ TÝKAJÚCICH SA VÁŽNEJ UJMY

1. Každý člen bude spolupracovať pri získavaní dôkazov, ktoré sa majú preskúmať výborom alebo jeho pomocnými orgánmi, podľa článku 7 ods. 4 až 6. Len čo budú ustanovenia článku 7 ods. 4 uplatnené, sporné strany a každá príslušná členská krajina oznámia DSB organizáciu zodpovednú za výkon týchto ustanovení na svojom území, ktoré sa majú použiť v prípade žiadostí o informácie.
2. V prípadoch, keď sú záležitosti predložené DSB na základe článku 7 ods. 4, je DSB povinné na požiadanie iniciovať konanie na získanie takých informácií od vlády subvencujúceho člena, ktoré sú potrebné na určenie existencie, a čiastky subvencovania, hodnoty celkového predaja subvencovaných firiem, ako aj informácií potrebných na analýzu nepriaznivých účinkov spôsobených subvencovaným výrobkom.⁶⁶⁾ Tento proces môže, ak je to vhodné, zahŕňať predkladanie otázok vláde subvencujúceho člena a sťažujúceho sa člena, aby sa zhromaždili informácie, ako aj objasnili a upresnili informácie dostupné sporným stranám prostredníctvom oznamovacích postupov stanovených v časti VII.⁶⁷⁾
3. V prípade, ak sa prejavia účinky na trhoch tretích krajín, môže sporná strana zhromaždiť informácie kladením otázok vláde tretej členskej krajiny, ktoré sú nutné na analýzu nepriaznivých účinkov a ktoré nemožno bežne získať od sťažujúceho sa člena alebo subvencujúceho člena. Táto požiadavka by sa mala uplatňovať takým spôsobom, aby nespôsobovala neprimerané náklady tretej členskej krajiny. Od takého člena sa neočakáva vykonanie analýzy trhu alebo cien špeciálne na tieto účely. Informácia, ktorá má byť poskytnutá, má byť už k dispozícii alebo by mala byť ľahko dostupná členovi (napríklad aktuálne posledné štatistické údaje, ktoré už zhromaždili príslušné štatistické služby, ale ktoré sa ešte nepublikovali, colné údaje o dovozoch a deklarovaných hodnotách daného výrobku atď.). Ak sporná strana vykonáva podrobnú analýzu trhu na svoje náklady, úhrady tretej členskej krajiny budú uľahčovať plnenie úloh osobe alebo firme vykonávajúcej túto analýzu a tejto osobe alebo firme bude umožnený prístup ku všetkým informáciám, ktoré vláda zvyčajne nepovažuje za dôverné.
4. DSB vymenuje zástupcu, ktorý bude napomáhať proces zhromažďovania informácií. Výlučným poslaním zástupcu bude zabezpečiť včasné zhromažďovanie informácií nevyhnutných na uľahčenie urýchleného následného vypracovania mnohostranného prehľadu o spore. Zástupca môže predovšetkým navrhnúť spôsoby, ako najúčinnšie vyžiadať nevyhnutné informácie, ako aj podporovať spoluprácu strán.
5. Proces zhromažďovania informácií vymedzený v odsekoch 2 až 4 sa skončí do 60 dní odo dňa, keď sa záležitosť postúpi DSB podľa článku 7 ods. 4. Informácie získané počas tohto procesu sa predložia porote zriadenej DSB v súlade s ustanoveniami časti X. Tieto informácie by mali okrem iného obsahovať údaje týkajúce sa sumy subvencie (a tam, kde je to vhodné, hodnotu celkového predaja zo subvencovaných firiem), ceny subvencovaného výrobku, ceny nesubvencovaného

⁶²⁾ Členovia by sa mali podľa potreby usilovať o vzájomné porozumenie v záležitostiach, ktoré nie sú uvedené v tejto prílohe alebo ktoré si vyžadujú ďalšie vysvetlenie na účely článku 6 ods. 1 a).

⁶³⁾ Prijímajúca firma je firma na území subvencujúceho člena.

⁶⁴⁾ V prípade subvencií viazaných na dane musí byť hodnota výrobku vypočítaná ako celková hodnota predajov prijímajúcej firmy vo finančnom roku, v ktorom sa opatrenie vzťahujúce sa na dane uskutočnilo.

⁶⁵⁾ Počiatočné obdobie činnosti zahŕňa prípady, keď sa prijali finančné záväzky týkajúce sa vývoja výrobkov alebo výstavby zariadení na výrobu výrobkov používajúcich subvencie, aj keď sa výroba ešte nezačala.

⁶⁶⁾ V prípadoch, keď sa existencia vážnej ujmy musí preukázať.

⁶⁷⁾ Proces zhromažďovania informácií DSB musí brať do úvahy potrebu ochrany informácií, ktoré sú svojou povahou dôverné alebo sú poskytované na dôvernom základe ktorýmkoľvek členom zapojeným do tohto procesu.

výrobku, ceny iných dodávateľov na trhu, zmeny v ponuke subvencovaného výrobku na príslušnom trhu a zmeny podielov na trhu. Mali by tiež obsahovať vyvracajúce dôkazy, ako aj dodatočné informácie, ktoré považuje skupina odborníkov za dôležité v procese spracovania svojich záverov.

6. Ak subvencujúci člen a/alebo tretia členská krajina nespôsobuje v procese zhromažďovania informácií, sťažujúci sa člen predloží svoj prípad vážnej ujmy podložený pre neho dostupnými dôkazmi spolu s faktami a okolnosťami dokazujúcimi nespôsobujúcu subvencujúceho člena a/alebo tretej členskej krajiny. Ak informácie nemožno získať v dôsledku zlyhania spolupráce subvencujúceho člena a/alebo tretej členskej krajiny, porota môže doplniť spis podľa potreby na základe všetkých, iným spôsobom dostupných informácií.

7. V procese rozhodovania by mala porota vyvodit' nepriaznivé závery z prípadov zlyhania spolupráce ľubovoľnej strany zapojenej do procesu zhromažďovania informácií.

8. Pri zisťovaní, či boli použité najlepšie dostupné informácie, alebo pri vyvodzovaní nepriaznivých záverov porota prihliadne na stanovisko zástupcu DSB menovaného podľa odseku 4, ak ide o opodstatnenosť žiadostí o informácie a o úsilie strán splniť tieto požiadavky v rámci spolupráce a v stanovenom termíne.

9. V procese zhromažďovania informácií sa ničím neobmedzí schopnosť poroty získať také ďalšie informácie, ktoré považuje za podstatné pre správne vyriešenie sporu a ktoré sa adekvátne nevyžiadali alebo nezhrmali počas tohto procesu. Porota by však zvyčajne nemala vyžadovať dodatočné informácie na doplnenie správy v prípade, keď tieto informácie podporili stanovisko jednej strany a keď neexistencia týchto informácií v správe je výsledkom bezdôvodného zlyhania spolupráce tejto strany v procese zhromažďovania informácií.

PRÍLOHA VI POSTUPY PRI PREŠETROVANÍ NA MIESTE PODĽA ČLÁNKU 12 ODS. 6

1. Po začatí prešetrovania by mali byť úrady vyvážajúceho člena a firmy, o ktorých je známe, že sa ich to týka, informované o úmysle vykonať prešetrovanie na mieste.

2. Ak je úmyslom v mimoriadnych prípadoch zahrnúť mimovládnych expertov do skupiny, ktorá vykonáva prešetrovanie, mali by byť o tom informované firmy a úrady vyvážajúceho člena. Mimovládni experti by mali podliehať účinným sankciám, ak nedodržia dôverný charakter informácií.

3. Získanie výslovného súhlasu príslušných firiem vyvážajúceho člena prv, než sa definitívne stanoví termín návštevy, by malo byť bežným postupom.

4. Okamžite po získaní súhlasu príslušných firiem by mali úrady vykonávajúce prešetrovanie oznámiť úradom vyvážajúceho člena mená a adresy firiem, ktoré sa majú navštíviť, a dohodnuté termíny.

5. Príslušným firmám by sa malo s dostatočným predstihom oznámiť, kedy sa návšteva uskutoční.

6. Návštevy zamerané na vysvetlenie dotazníkov by sa mali uskutočniť iba na žiadosť vyvážajúcej firmy. Táto návšteva sa môže uskutočniť iba vtedy, ak a) úrady dovážajúceho člena o tom informovali zástupcov vlády príslušného člena a b) títo voči návšteve nemajú námietky.

7. Vzhľadom na to, že hlavným účelom prešetrovania na mieste je overenie poskytnutých informácií alebo získanie ďalších podrobností, malo by to byť vykonané po získaní odpovede na dotazník, ak firma nesúhlasí s opačným postupom a ak vláda vyvážajúceho člena bola informovaná úradmi vykonávajúcimi prešetrovanie o predpokladanej návšteve a nemá námietky voči nej; ďalej by malo byť bežným postupom upozorniť príslušné firmy pred návštevou na celkovú povahu informácií, ktoré majú byť overené, a na akúkoľvek ďalšiu informáciu, ktorú treba poskytnúť, čo by však nemalo brániť vyžiadaní ďalších podrobností na mieste s prihliadnutím na už získané informácie.

8. Žiadosti o informácie alebo otázky, ktoré položili úrady alebo firmy vyvážajúcich členov a sú podstatné pre úspešné prešetrovanie na mieste, by mali byť vybavené, kedykoľvek je to možné, ale ešte pred vykonaním návštevy.

PRÍLOHA VII ROZVOJOVÉ ČLENSKÉ KRAJINY UVEDENÉ V ČLÁNKU 27 ODS. 2a)

Rozvojové členské krajiny, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia článku 3 ods. 1a), na základe článku 27 ods. 2a) sú:

- najmenej rozvinuté krajiny určené Organizáciou Spojených národov, ktoré sú členmi WTO,
- každá z nasledujúcich rozvojových krajín, ktorá je členom WTO, bude podliehať ustanoveniam, ktoré sa vzťahujú na iné rozvojové členské krajiny podľa článku 27 ods. 2b), keď v krajine hrubý národný produkt na hlavu ročne dosiahne 1 000 USD⁶⁸⁾ : Bolívia, Kamerun, Kongo, Pobrežie slonoviny, Dominikánska republika,

Egypt, Ghana, Guatemala, Guyana, India, Indonézia, Keňa, Maroko, Nikaragua, Nigéria, Pakistan, Filipíny, Senegal, Srí Lanka a Zimbabwe.

⁶⁸⁾ Zahrnutie rozvojových členských krajín do zoznamu podľa písmena b) je založené na posledných údajoch Svetovej banky o HNP na hlavu.